

12. august 2022

Budget 2023-2026: Budgetstrategi 2023-2029

Formålet med budgetstrategien er at håndtere kommunens økonomiske udfordringer efter en langsigtet og strategisk plan. Imidlertid skaber det aktuelle forslag til budgetstrategi ikke balance på sigt. Der er behov for yderligere initiativer.

Baggrund for budgetstrategien

Den aktuelle ubalance i hovedoversigten samt yderligere udfordringer er beskrevet i notat om balanceregnestykket. Balanceregnestykket er indsat herunder:

Tabel 1: Balanceregnestykket

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026
Ubalance i basisbudget	17	38	24	10
Yderligere udfordringer	21	26	29	36
Ubalance i alt	38	63	53	46

Balanceregnestykket udviser en samlet ubalance på 38 mio. kr. i 2023 og 48 mio. kr. i 2026. Det fremgår af notatet, der beskriver balanceregnestykket, hvilke budgetændringer der er indarbejdet i henholdsvis basisbudgettet, og hvilke yderligere udfordringer der forventes.

Der er således – ud fra det foreliggende materiale – behov for at gennemføre budgetforbedringer på tilsvarende beløb for at sikre balance i kommunens økonomi.

Økonomiudvalget har på den baggrund på sit møde d. 8. august behandlet nærværende budgetstrategi, der i perioden 2023-2029 sikrer balance i kommunens økonomi. I periodeafgrænsningen er taget hensyn til, at effekten af visse budgetforbedringstiltag først er fuldt indfaset i 2029.

Indhold i Budgetstrategien

Nogle forslag til budgetforbedringer tager mange år at gennemføre. Det gælder eksempelvis typisk for digitaliseringsprojekter samt større strukturelle og fysiske omlægninger. Andre reduktionsforslag tager kort tid at gennemføre. Det gælder eksempelvis typisk servicereduktioner, tilpasning af puljer, opsigelse af lejemål, m.v. Da initiativer tager varierende tid at gennemføre, forslås udarbejdet en budgetstrategi, der over perioden 2023-2029 realiserer den nødvendige budgetforbedring.

Den tidligere årlige ekstra rammebesparelse på ½ procent årligt er aktuelt indarbejdet i budgettet som en rammebesparelse og indebærer derfor aktuelt et reduktionskrav på 7 mio. kr. i 2023 stigende med 7 mio. kr. årligt til 28 mio. kr. i 2026. Reduktionen på ½ procent kan ses

som et vedvarende obligatorisk budgetforbedringskrav, som alle fagområder løbende har skullet udmønte som effektiviseringer. Byrådet har ikke tidligere taget stilling til den konkrete afledte effekt for medarbejdere og borgere af reduktionskravet.

I budgetstrategien er målet, at rammebesparelsen skal afløses af konkrete budgetforbedringsinitiativer. Effektiviseringskravet på ½ procent årligt er derfor – og i lyset af principbeslutningen i budgetaftale for 2022 om at undersøge, om der kan skabes det fornødne råderum uden dette effektiviseringskrav – foreslået nedsat til det halve i budget 2024 og 2025 for helt at bortfalde i budget 2026. Det medfører, at der fortsat skal gennemføres en rammebesparelse på 7 mio. kr. i 2023 stigende til 14 mio. kr. i 2025, hvorefter der ikke gennemføres yderligere rammebesparelser. Såfremt rammebesparelsen afskaffes, skal der – alt andet lige – findes en tilsvarende besparelse på anden vis. Den hidtidige og fremtidige rammebesparelse er illustreret i vedlagte tabel, hvor også den manglende budgetforbedring på 14 mio. kr. i 2026 er illustreret.

Tabel 2: Hiddtge og fremtidige rammebesparelse (mio. kr.)

	Hiddtge rammebesparelse				Fremtidige rammebesparelse				Manglende besparelse			
	2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026
Budget 2023	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Budget 2024		7,0	7,0	7,0		3,5	3,5	3,5		-3,5	-3,5	-3,5
Budget 2025			7,0	7,0			3,5	3,5			-3,5	-3,5
Budget 2026				7,0				0,0				-7,0
I alt	7,0	14,0	21,0	28,0	7,0	10,5	14,0	14,0	0,0	-3,5	-7,0	-14,0

I næste byrådsperiode 2026-2029 får det nye byråd lejlighed til at revurdere, hvordan kommunens drift konkret skal arbejde videre med budgetforbedringer og effektiviseringer.

Nærværende budgetstrategi skal, når arbejdet er tilendebragt, over perioden 2023-2029 sikre økonomisk balance. Strategien skal ses som et alternativ til de tidligere anvendte fordelingsnøgler og rammebesparelser, der ikke tager hensyn til de reelle muligheder for budgetforbedringer inden for kommunens forskellige fagområder.

I budgetstrategien har forvaltningen prioriteret forslag, der ud fra en faglig vurdering så lidt som muligt berører den kommunale kerneopgave. Det skal forstås således, at der i budgetstrategien så vidt muligt ikke indgår forslag, der indebærer direkte servicereduktioner og reduktioner i selve indholdet af den leverede kommunale service. Fokus i budgetstrategien er på effektiviseringer, investeringsmodeller og omlægninger.

Da reelle effektiviseringer og større strategiske omlægninger tager tid at gennemføre, vil et kassetræk og reducerede anlæg skulle bidrage til at håndtere ubalancen på den korte bane. Omprioritering og tidsforskydning af de overførte anlæg fra tidligere år på 137 mio. kr. indgår ligeledes til finansiering af de mest nødvendige anlægsprojekter først i perioden.

Tabellen herunder opsummerer udfordringsbilledet, som er beskrevet i notatet om balanceregnestykket. Anerkendes udfordringsbilledet i balanceregnestykket, er der behov for budgetforbedringer på 42 mio. kr. i 2023 stigende til 48 mio. kr. i 2026. Bemærk at der i dette balanceregnestykke er forudsat nettoanlæg på 70, 100, 110 og 110 mio. kr. i perioden 2023 til 2026.

Tabel 3: Udfordringsbillede

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ubalance i hovedoversigt for basisbudgettet	17	38	24	10	10	10	10
Specialundervisning (på skolerne)	10	10	10	10	10	10	10
Specialtilbud dagtilbudsområdet	3	3	3	3	3	3	3
Forvaltningens betjening af driftsvirksomheden og borgere	5	5	5	5	5	5	5
Restfinansiering af Arnepension	3	4	4	4	4	4	4
Reduktion af årlige effektiviseringskrav	0	4	7	14	28	35	42
Yderligere merudgifter i alt	21	26	29	36	50	57	64
Ubalance ekskl. budgetstrategi	38	63	53	46	60	67	74

En kollektiv løsningsmodel

Det forstås, at ubalancen som udgangspunkt løses kollektivt. Det betyder, at merudgifter på udgiftsområder, som fagområderne ikke selv kan reducere, indgår i en samlet ubalance, og at denne løses kollektivt.

I den kollektive løsning indgår kun "ikke-styrbare-merudgiftsområder", hvilket vil sige merudgifter, som fagområderne ikke selv kan ændre. Fagområderne skal således ikke nødvendigvis løse egne udfordringer en til en.

Budgetforbedringer og servicereduktioner

Økonomiudvalget besluttede på sit møde d. 15. juni ved behandling af budgettet i punkt 153 følgende:

"Økonomiudvalget anmodede forvaltningen om – til brug for det videre arbejde med budgettet efter sommerferien – at udarbejde forslag, herunder strukturelle forslag, til tiltag, som har et økonomisk potentiale."

På den baggrund har forvaltningen igangsat udarbejdelse af forslag, herunder strukturelle forslag til tiltag, som har et økonomisk potentiale.

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at der så vidt muligt fokuseres på forslag, der berører den kommunale kerneopgave så lidt som muligt. Det skal forstås således, at forvaltningen lægger op til så vidt som muligt at undgå servicereduktioner. Fokus vil være på effektiviseringer, investeringsmodeller og omlægninger. Det er dog ikke muligt helt at indgå servicereduktioner.

Budgetstrategien dækker perioden 2023 til 2029, da det først er i 2029, at alle forslag er fuldt indfaset. De enkelte forslag i budgetstrategien fremgår herunder.

Tabel 4: Budgetstrategiens enkelte forslag

Nr.	Udvalg	Forslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Note
1	BU	Reduktion af udgifter til husleje, flytning fra Østre Allé	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	
2	BU	Øvrig Reduktion: (Under udarbejdelse)	-0,30	-0,30	-0,30	-0,30	-0,30	-0,30	-0,30	
3	BFU									
4	ÆPOU	Skoler og dagtilbudsstruktur	-2	-6	-10	-10	-10	-10	-10	*
		Pleje og Omsorg: Modernisering af plejeboligområdet	-2	-6,5	-13	-15	-17	-17	-17	*
5	KFSU	Analyse af tandlægeklinik- og biblioteksområdet	-0,4	-0,5	-1	-2	-2	-2	-2	*
6	KFSU	Lokaletilskud nedsættes fra 85% til 65% over fire år	-0,5	-1	-1,5	-2	-2	-2	-2	
7	TMU	Salg af bygninger (driftsbesparselse)	0,0	-0,3	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	*
7	TMU	Salg af bygninger (salgsindtægt)	0	-2	0	0	0	0,0	0,0	*
8	TMU	Fælles servicecenter for bygningsdrift	0,5	-1,0	-2,5	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0	*
9	TMU	Asfaltramper, brugerbetaling tilkøb	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15	
10	TMU	Nedklassifering af offentligvej til privat fællesveje	0,8	0,8	0,8	0,8	-1,5	-3,0	-5,0	*
11	TMU	Nedklassifering af offentlige grusveje	0	0	0	0	-0,2	-0,4	-0,4	*
12	TMU	Ændring af byggesagsgebyr til timepriser	-0,6	-0,6	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	
13	ØKU	Opsigelse af lejemål i Business Park Nord	-	-	-	-	-	-	-	
14	ØKU	Besparselse i medlemsbidrag og projektf finansiering	0,114	0,114	0,114	0,114	0,114	0,114	0,114	
15	ØKU		-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	
15	ØKU		-	-	-	-	-	-	-	
16	ØKU	Sammenlægning af valgsteder	0,065	0,065	0,065	0,065	0,065	0,065	0,065	
16	ØKU	Reduceret bygningsdrift ved færre kvm til administrationsbygninger (driftsbesparselse)	-0,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	*
16	ØKU	Reduceret bygningsdrift ved færre kvm til administrationsbygning. (salgsindtægt)	0	0	-2	0	0	0	0	*
I alt			-6	-19	-33	-36	-40	-42	-44	

Note: * betyder at forslaget bygger på et overslag over udgifterne.

På Økonomiudvalgsmødet d. 8. august vil der blive udleveret en bruttooversigt over budgetforbedringsforslag udarbejdet af forvaltningen til brug for drøftelsen af indholdet i budgetstrategien.

Herunder fremgår budgetforbedringsforslag opsummeret pr. udvalg.

Tabel 5: Budgetstrategien fordelt på fagudvalg

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
BU	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
BFU	-2,0	-6,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
ÆPOU	-2,0	-6,5	-13,0	-15,0	-17,0	-17,0	-17,0

KFSU	-0,9	-1,5	-2,5	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
TMU	0,6	-3,2	-3,1	-4,6	-7,1	-8,8	-10,8
ØKU	-0,9	-1,9	-3,9	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9
I alt	-6	-19	-33	-36	-40	-42	-44

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at beslutte, at fagudvalgene skal behandle dette forslag til budgetstrategi på udvalgmøderne i august, og at de foreslåede budgetforbedringsbeløb pr. udvalg udgør udgangspunktet for det videre arbejde med budgetforbedringer inden for fagudvalgenes områder. Det skal ses i lyset af, at budgetforbedringsbeløbene er baseret på konkrete vurderinger af det reelle potentiale for budgetforbedringer inden for kommunens forskellige fagområder.

Inden for TMU er dog foreslået visse tværgående initiativer, hvor mindredgifterne skal realiseres tværgående på kommunens fagområder. I disse tilfælde skal der tages stilling til, hvor budgetforbedringerne alternativt skal realiseres, så TMU ikke uretmæssigt skal realisere alternative forslag.

Det samlede udfordringsbillede og budgetstrategien

I tabellen herunder fremgår det samlede udfordringsbillede og effekten af budgetstrategien. Det ses, at strategien får stigende effekt. Tages der udgangspunkt i det samlede udfordringsbillede, er det nødvendigt med yderligere tiltag – særligt på kort sigt i 2023 og 2024.

Det foreslås derfor en udskydelse og omprioritering af 30 mio. kr. anlæg overført fra tidligere år på 137 mio. kr. fordelt over 2 år. Det fremgår af tabellen.

En kort periode kan der eventuelt trækkes på kassen. Det kan imidlertid kun anbefales at gøre i begrænset omfang, og kun midlertidigt, f.eks. hvis anlægsniveauet er særligt højt et enkelt år.

Tabel 6: Udfordringsbillede og budgetstrategien

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ubalance i hovedoversigt for basisbudgettet	17	38	24	10	10	10	10
Specialundervisning (på skolerne)	10	10	10	10	10	10	10
Specialtilbud dagtilbudsområdet	3	3	3	3	3	3	3
Forvaltningens betjening af driftsvirksomheden og kommunen	5	5	5	5	5	5	5
Restfinansiering af Arnepension	3	4	4	4	4	4	4
Reduktion af årlige effektiviseringskrav	0	4	7	14	28	35	42
Yderligere merudgifter i alt	21	26	29	36	50	57	64
Ubalance forinden modregning af budgetstrategi	38	63	53	46	60	67	74
Budgetstrategi	-6	-19	-33	-36	-40	-42	-44
Ubalance inkl. budgetstrategi	32	44	20	10	20	25	30
Overførte anlæg (andel af 137 mio.kr.)	-20	-10					
Kassetræk: Ubalance inkl budgetstrategi	12	34	20	10	20	25	30

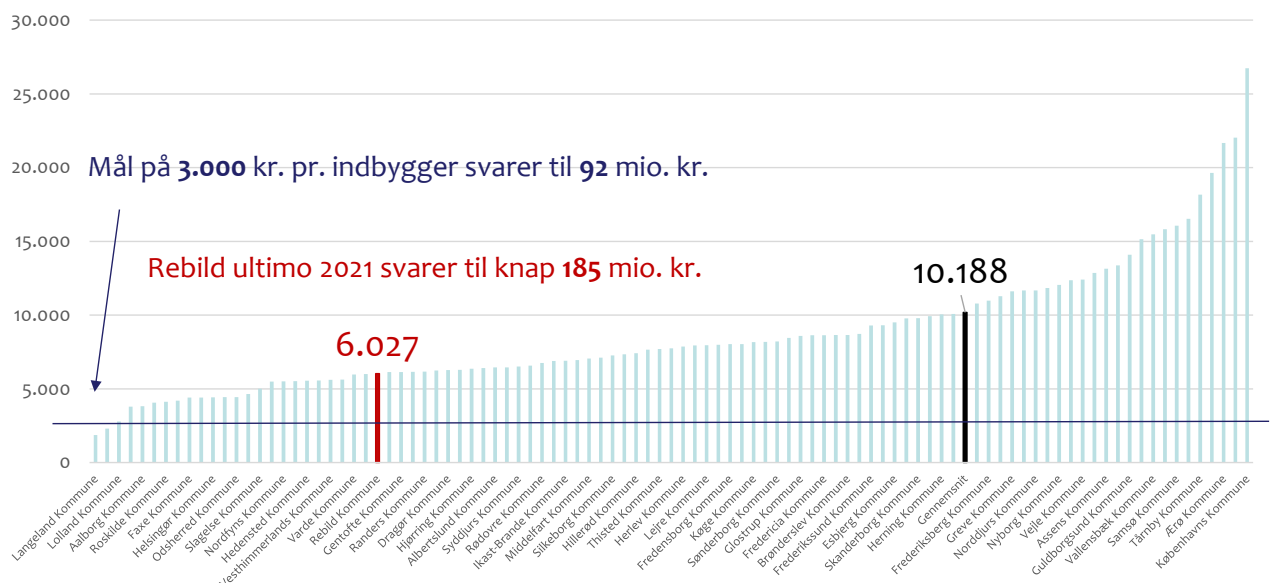
Der er imidlertid behov for yderligere tiltag på i størrelsesorden 10-15 mio. kr. årligt for at skabe balance i budgetperioden 2023-2026. Dog er der ubalance i 2024 og 2025, som byrådet bør vurdere kan håndteres ved justering af anlæg eller træk på kassen.

I den forbindelse – og som beskrevet i notatet om balanceregnestykket – skal der gøres opmærksom på, at udfordringerne ud over basisbudgettet ikke er entydige størrelser. De afhænger af forskellige forhold. F.eks. byrådets risikovillighed, ønsker til udviklingshastighed og serviceniveau overfor borgere m.v. Der er tale om udfordringer, som byrådet bør forholde sig til, og hvor der er et politisk spillerum.

Særligt om likviditeten

I kommunens økonomiske politisk fremgang, at kassebeholdningen skal udgøre mindst 3.000 kr. pr. borger opgjort efter den såkaldte kassekreditregel. Det svarer til 92 mio. kr. Det ligger i den lave ende af kommunerne, da landsgennemsnittet er 10.188 kr. pr. borger.

Likviditet efter kassekreditreglen pr. indbygger - ultimo 4. kv. 2021.
 (Kilde IM's nøgletal)

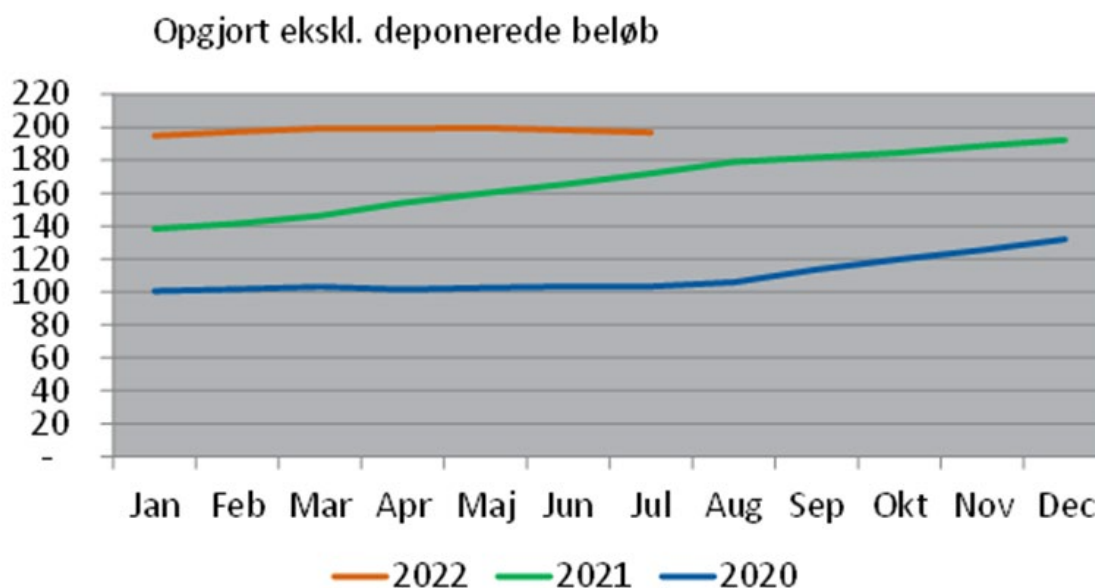

Efter kassekreditregel opgøres kassebeholdningen som 365 dages løbende gennemsnit, fratrasket deponerede beløb, som aktuelt udgør 11,2 mio. kr..

Ultimo 2021 udgjorde kassebeholdningen 185 mio. kr. hvilket svarer til godt 6.000 kr. pr. borger.

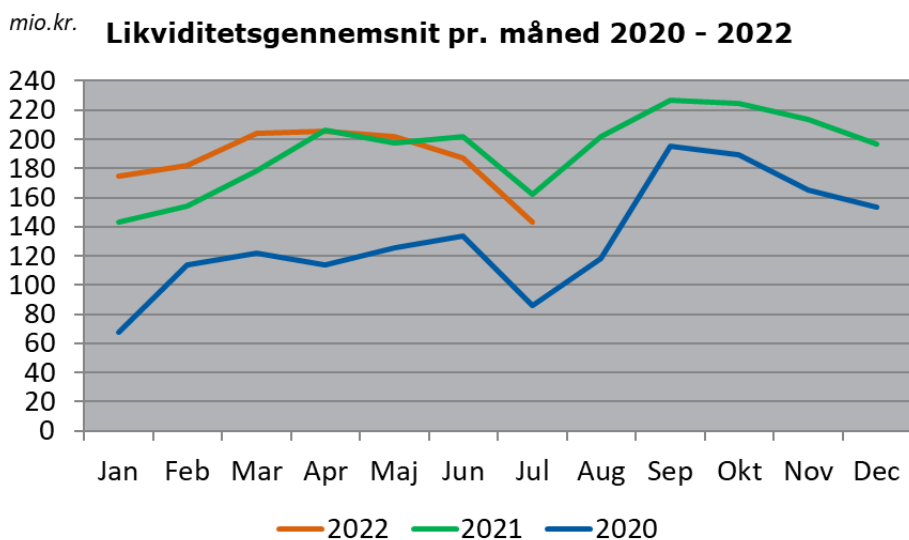
Herunder vist kassebeholdningen opgjort efter kassekreditreglen. Herfra skal trækkes deponerede beløb på 11,2 mio. kr.

Figur 1: kassebeholdningen opgjort efter kassekreditreglen

Kassebeholdningen opgjort efter et månedligt gennemsnit giver et indblik, som er mere aktuelt og med større udsving. Kassebeholdning opgjort efter gennemsnit pr. måned fremgår af figuren herunder.

Figur 2: kassebeholdningen opgjort efter gennemsnit pr. måned

Aktuelt er den bedste vurdering af kassetrækket i 2022 økonomivurdering 2, hvor alle kommunens indtægter og udgifter indgår. Økonomivurdering 2 viser et skønnet kassetræk på 67 mio. kr. Alt andet lige vil et bud på kassebeholdningen ultimo året derfor være 118 mio. kr., hvilket svarer til 3.800 kr. pr. indbygger. Det er imidlertid en vurdering forbundet med betydelig usikkerhed.

Indenrigsministeriet har besluttet at en kommunes kassebeholdningen skal være positiv målt efter kassekreditreglen.

Hvis kassebeholdningen falder under 1.000 kr. pr. indbygger, svarende til 31 mio. kr. i Rebild kontakter Indenrigsministeriet kommunen for at drøfte kommunens økonomi.

KL har ikke en tommelfingerregel for kassebeholdning, da det er meget forskelligt hvordan kommunerne vurderer behovet for at kunne imødegå udsving i økonomien.

Ved strukturreform var regeringen bekymret for kommunerne brug af kassebeholdningen inden sammenlægningen. Derfor blev likviditet svarende til 2,9 % af kommunernes bruttodrifts og anlægsbudget båndlagt for at sikre en sikker drift fremadrettet. Det svarer til 2.430 kr. pr. indbygger i budget 2022 på landsplan. I rebild svarer 2,9 procent af brutto drifts og anlægsbudgettet til 70 mio. kr. eller 2.300 kr. pr. indbygger.

Imidlertid har kommunerne generelt de senere år hævet deres mål for likviditet pr. indbygger. For 10 år siden udgjorde målsætningen typisk 2.500-3.000 kr. pr. indbygger. I dag er der eksempler på kommuner med målsætning på 10.000 kr. pr. indbygger.

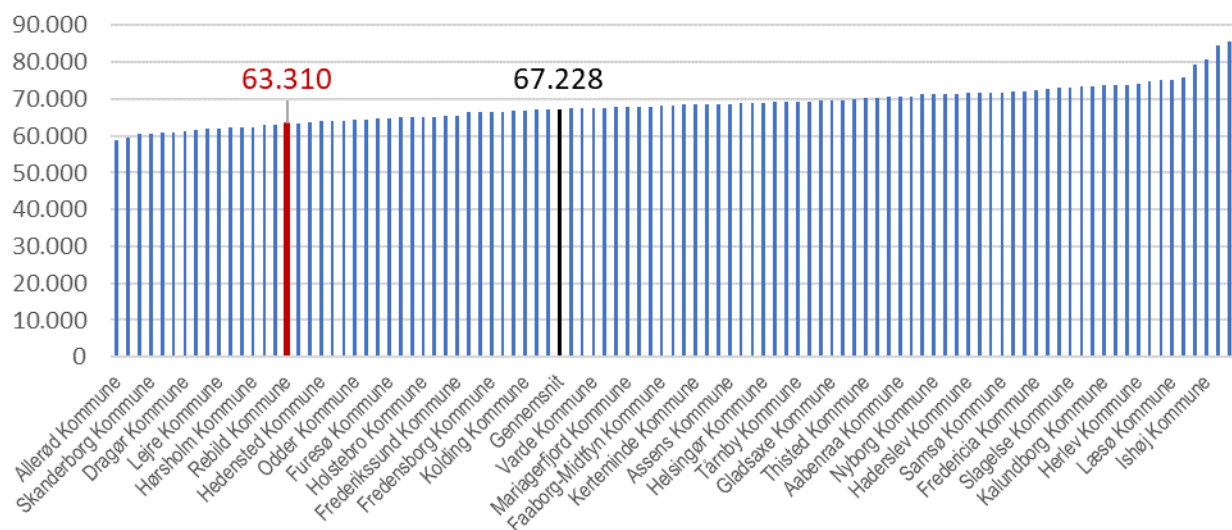
Det er vigtigt at budgettet for 2023 er holdbart og i balance, så kassetræk af en tilsvarende størrelse som i 2022 undgås i de kommende år.

Særligt om Pleje og Omsorg

Herunder knyttes en kommentar til ældreområdet budgetforbedringskrav. Generelt har rebild et lavt udgiftsbehov. Det betyder, at udgifterne for alle serviceområder i Rebild generelt skal være lave og lavere end landsgennemsnittet, hvis kommunen skal have samme serviceniveau som resten af landet. Det skyldes, at kommunens borgere er velfungerende og generelt har en alder der indebærer relativt lidt kommunal service.

Figuren herunder illustrerer, at Rebild Kommune samlet har et udgiftsbehov under landsgennemsnittet.

Udgiftsbehov pr. indbygger (Kilde: Indenrigs- og Boligministeriets Kommunale Nøgletal)

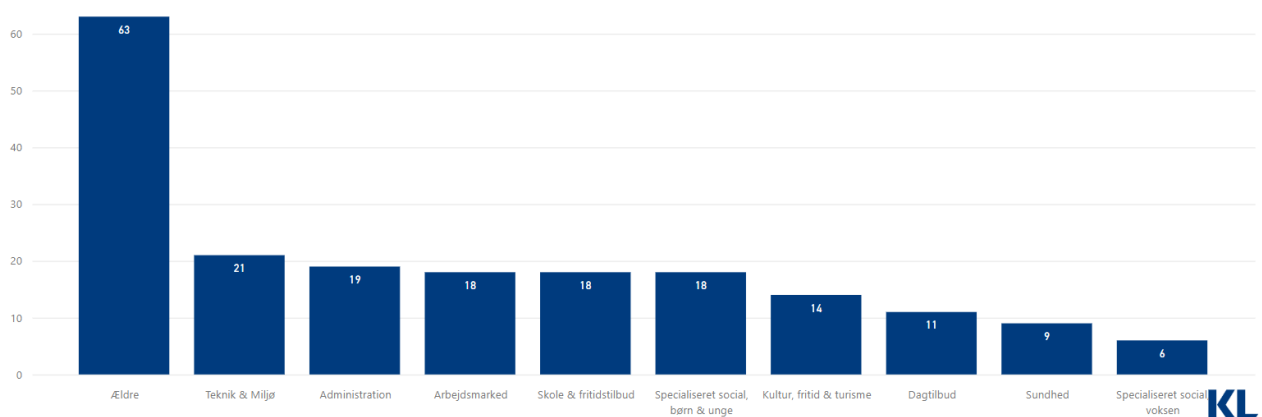

Af samme grund afleverer Rebild mellem 130-140 mio. kr. i udgiftsudligning til andre kommuner årligt. Da Rebild samtidig har et lavt indtægtsniveau pr. indbygger i forhold til landet, har kommunen som udgangspunkt heller ikke råd til at have et landsgennemsnitligt udgiftsniveau.

Analysefirmaet Index100 i foråret 2022 har vurderet, at Rebild Kommunes ældre borgere har et objektivt plejebæbehov på 93,7% af landsgennemsnittet. Det ligger fint i tråd med at kommunen generelt skal have et lavt udgiftsniveau.

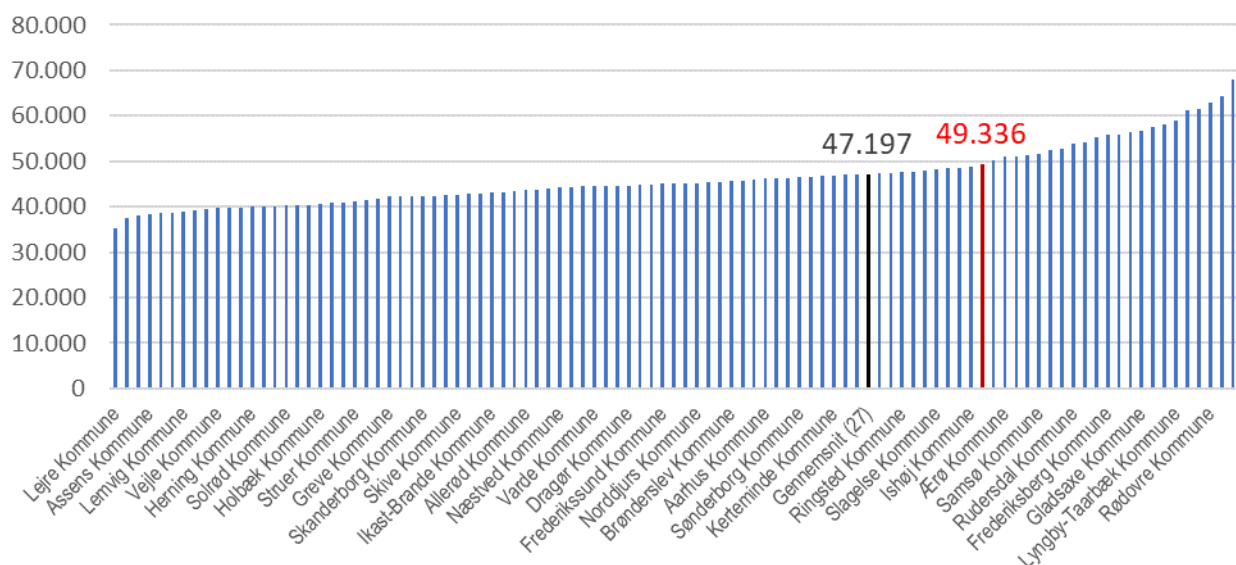
Imidlertid har Rebild et højt udgiftsniveau på ældreområdet. KL har lavet et værktøj, hvor kommunerne er rangeret efter udgifter pr. indbygger. Jo lavere udgifter, des bedre rangering. Figuren herunder viser, at Rebild ligger lavt på alle serviceområder, på nær ældreområdet.

Gennemsnitlig placering på hvert serviceområde. En lavere placering (i figuren) er ensbetydende med et lavere udgiftsniveau.

Det illustreres også af figuren herunder, der viser, at Rebild Kommune på ældreområdet ligger over landsgennemsnittet udgiftsmæssigt (Kilde: VIVE Budget 2022). Rebild brugte 49.336 kr. pr. 67-årig i regnskab 2021, mens landsgennemsnittet udgjorde 47.197 kr. pr. 67+-årig.

Udgifter til ældre pr. 67+-årig i regnskab 2021

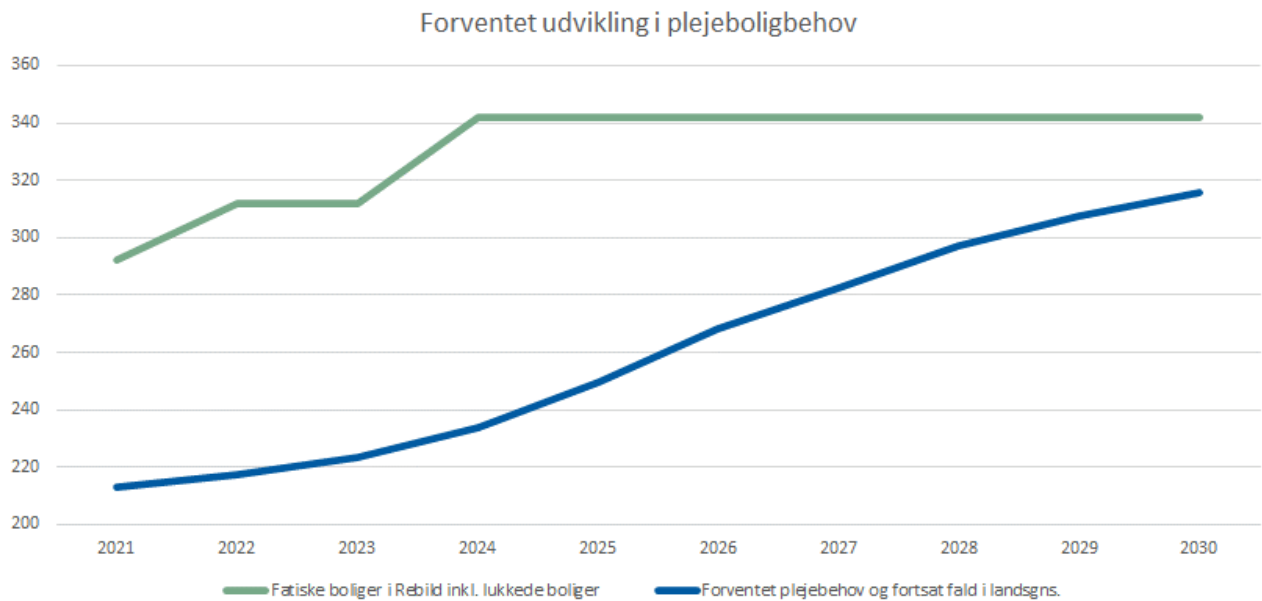

Rebild har mange plejeboliger. Analysefirmaet Index100 anførte i lighed, at der var visiteret 18,9% flere borgere i plejebolig end deres behov tilsiger landsgennemsnitligt. Konkret vurderet svarer det til 33 flere borgere i plejeboliger i 2020 end andre kommuner.

	Pleje i eget hjem	Plejebolig	Ældrepleje i alt
Forventet andel	22,2%	4,3%	24,7%
Faktisk andel	25,4%	5,1%	29,0%
Visitationsindeks	114,5	118,9	117,4

Tages der hensyn for antallet af ledige boliger, boliger der er åbnet siden 2020 og boliger der er midlertidigt lukket, kan det opgøres, at der aktuelt er mere end 100 plejeboliger for meget i Rebild Kommune sammenlignet med landsgennemsnittet.

Analysefirmaet BDO har vurderet overkapaciteten i fremtiden. Resultatet er illustreret i figuren herunder. Den grønne linie viser antallet af plejeboliger og den blå viser behovet for plejeboliger. Forskellen mellem den grønne og blå linie viser således, hvordan overkapaciteten udvikler sig.

Det er på den baggrund, at budgetforbedringskravet i budgetstrategien for Pleje og Omsorg skal ses. Af respekt for kommunens ældre, og at det tager tid at omstille området, er der udarbejdet en langsigtet moderniseringsplan for tilpasning af boligområdet til fremtidens behov, som budgetstrategien tager udgangspunkt i.

12. august 2022

Budget 2023 – Balanceregnestykke

Resume

Til brug for budgetlægning 2023-2026 beskrives herunder balancen i Rebild Kommunes økonomi i basisbudgettet efter indregning af regeringsaftalen og andre tekniske forhold. Hertil skal tillægges øvrige kendte udfordringer, som ikke indgår i basisbudgettet, eksempelvis stigende udgifter til specialundervisning i folkeskolen.

Basisbudgettet skal ifølge den budgetvedtagne tidsplan være udarbejdet d. 15. august. Basisbudgettet som nærværende balanceregnestykke bygger på, er derfor et foreløbigt basisbudget, hvor der efterfølgende kan forekomme mindre justeringer.

Herunder fremgår det samlede balanceregnestykke, der er en sum af ubalancen i basisbudgettet og yderligere udfordringer. Balanceregnestykket udviser en ubalance på 38 mio. kr. i 2023 stigende til 46 mio. kr. i 2026.

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026
Ubalance i basisbudget	17	38	24	10
Yderligere udfordringer	21	26	29	36
Ubalance i alt	38	63	53	46

Direktionen har udarbejdet et forslag til budgetstrategi der på sigt skal sikre balance i kommunens økonomi via en række budgetforbedringsinitiativer. Budgetstrategien vil indgå i de videre forhandlinger om kommunens budget for 2023-2026.

Sagsfremstilling

I basisbudgettet indregnes tekniske forhold og byrådsbesluttede ændringer. Definitionen af indhold i basisbudgettet fremgår af den byrådsvedtagne budgetproces. I basisbudgettet indgår rent tekniske budgetændringer, hvor der som udgangspunkt ikke er et politisk spillerum. Der er indsat en kopi af definitionen som bilag i nærværende notat. Eksempler på budgetændringer indarbejdet i basisbudgettet er følgende:

- Skatter, tilskud og udligning baseret på valg af statsgaranti.
- Budgetmodeller der tager højde for demografiudviklingen for dagtilbud, skoler og ældreområde.
- Kompensation for lovændringer (lov og cirkulæreprogram).
- Vurdering af overførselsudgifter der tager højde for 1: aktuel vurdering af udgiftsskønnet på områdets enkelte poster på baggrund af aktuelle pris- og mængdedata og 2: stigende udgifter til førtidspension som følge af, at nye førtidspensionister tildelt efter nye regler er dyre end førtidspensionister tildelt efter gamle regler samt 3: Demografiudviklingen.

- Kompensation til overholdelse af minimumsnormeringer på dagtilbudsområdet, som er lovbestemt.
- Udbetaling Danmark: Forsinkelse og fordyrelse af monopolbrudsløsninger medfører merudgifter på 3 mio. kr. årligt til udbetaling Danmark. Det er en udgift, som kommunen ikke har indflydelse på.
- Kommunernes kompensation til overførselsudgifter i 2023-2026 fastlægges i regeringsaftalen om kommunernes økonomi og fordeles til kommunerne efter bloktilskudsnøglen (befolkningstal). På grund af stærkt forbedrede konjunkturforskelinger reduceres kommunernes bloktilskudskompensation til overførsler, hvilket svarer til 28 mio. kr. i Rebild. Der kan ikke realiseres en parallel budgetmæssig reduktion af overførselsudgifterne i Rebild Kommune, da budgetlægningen er baseret på en konkret vurdering af udgiftsbehovet, som har vist sig at holde stik.
- Minimumsnormering overstiger udgiftsmæssigt den kompensation, som kommunen modtager via bloktilskuddet. Det skyldes primært, at Rebild Kommune har forholdsmæssigt flere børn end vores andel af bloktilskudsnøglen tilsiger.
- Budgetbidrag til Nordjyllands Trafikselskab stiger med 1,1 mio. kr. i forhold til det hidtidige budget.
- Den økonomiske politik tilsiger, at anlæg skal budgetlægges på mellem 90 og 110 mio. kr. I basisbudgettet foreslås anlæg reduceret til et minimum i 2023. I de efterfølgende år presser flere større anlægsudgifter sig på. Blandt andet opførelse af 3 dagtilbud i hhv. Støvring og Skørping samt en ny skole i Støvring (*fejl i skolenavn rettet pr. 25. august 2022. I tidligere version stod fejlagtigt "Skørping"*). På den baggrund foreslås anlægsniveauet foreløbigt at udgøre 70 mio. kr. i 2023 for at bidrage til den samlede balance på den korte bane. Derefter foreslås anlæg at udgøre en større andel tilpasset potentialet fra gennemførelse af større strukturelle driftsforbedringer. Konkret foreslås et nettoanlægsniveau på 100 mio. kr. i 2024 og 110 mio. kr. i 2025 og 2026.

På den baggrund kan følgende foreløbige vurdering af kommunens balance og kassetræk i basisbudgettet beregnes.

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026
Anlægsvirksomhed i alt	70	100	110	110
Budgetbalance i basisbudgettet (Kassetræk)	17	38	24	10

Fortegn: Minus er kassehenlæggelse, plus er kassetræk.

Udfordringsbilledet

Ud over de ændringer, der på den baggrund indgår i basisbudgettet, har forvaltningen kendskab til en række yderligere kendte udfordringer, som det er nødvendigt for byrådet at træffe beslutning om. Disse ekstra udfordringer skal tillægges ubalancen i basisbudgettet for en vurdering af kommunens samlede udfordring, som byrådet bør forholde sig til.

Merudgift inden for Pleje og Omsorg håndteres inden for bevillingsrammen

For Pleje og Omsorg forventes en merudgift på 13 mio. kr. i ØKV2 i forhold til korrigeret budget uden overførsel af tidligere års underskud på 13 mio. kr. Det betyder, at der forventes et underskud på 26

mio. kr. i forhold til korrigeret budget med overførsel. Der er gennemført analyser af områdets økonomi, der påviser, at det er muligt for området at opnå balance i økonomien inden for den nuværende bevilling. Såfremt området lykkes med at skabe balance i driftsvirksomheden, kunne der i regnskabet for 2022 tages stilling til områdets gæld. Der blev overført en gæld på 13 mio. kr. fra 2021 til 2022. Da Pleje og Omsorg kan håndtere driftsudfordringen inden for eget budget, er der ikke indregnet kompensation til dette område i den forventede ubalance.

Specialundervisning i folkeskolen og Specialtilbud på dagtilbudsområdet

Landet oplever et generelt pres på specialundervisning i folkeskolen. Samtidig oplever kommunerne generelt stigende udgifter på familie- og socialområdet. Samme udgiftspres opleves i Rebild Kommune.

På skole og dagtilbudsområdet forventes merudgifter på 10 mio. kr. til specialundervisning og 3 mio. kr. til specialtilbud. Der er igangsat en analyse på Skole og Dagtilbudsområdet, der bl.a. skal analysere merudgifterne vedrørende specialundervisning og specialdagtilbud. Det forventes, at en del af de forventede merudgifter kan håndteres inden for eget budget eller ved igangsættelse af yderligere forebyggende initiativer med sigte på at reducere de stigende udgifter.

Bortfald af rammebeparelse på ½ procent årligt

I budgetstrategien er målet, at rammebesparelsen skal afløses af konkrete budgetforbedringsinitiativer. Effektiviseringskravet på ½ procent årligt er derfor foreslået nedsat til det halve i budget 2024 og 2025 og helt bortfalde i budget 2026. Det medfører at der fortsat skal gennemføres en rammebesparelse på 7 mio. kr. i 2023 stigende til 14 mio. kr. i 2025, hvorefter rammebesparelsen ikke øges yderligere. Såfremt rammebesparelsen afskaffes skal der – alt andet lige – findes en tilsvarende besparelse på anden vis. Den hidtidige og fremtidige rammebesparelse er illustreret i vedlagte tabel, hvor også den manglende budgetforbedring er illustreret.

Tabel 2: Hittige og fremtidige rammebesparelse (mio. kr.)

	Hidtidige rammebesparelse				Fremtidige rammebesparelse				Manglende besparelse			
	2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026
Budget 2023	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Budget 2024		7,0	7,0	7,0		3,5	3,5	3,5		-3,5	-3,5	-3,5
Budget 2025			7,0	7,0			3,5	3,5			-3,5	-3,5
Budget 2026				7,0				0,0				-7,0
I alt	7,0	14,0	21,0	28,0	7,0	10,5	14,0	14,0	0,0	-3,5	-7,0	-14,0

Styrkelse af forvaltningens betjening af driftsvirksomheden og borgerne

Økonomiudvalget har i perioden 2017-2022 gennemført besparelser på 23 mio. kr. Det betyder, at fagområderne reelt ikke understøttes hensigtsmæssigt med bistand fra forvaltningen, og at forvaltningen ikke har ressourcer til at understøtte, udvikle, effektivisere kommunens drift optimalt og servicere borgere. Med budgetstrategien foreslås afsat ressourcer til at styrke de mest nødvendige funktioner.

Finansiering af "Ret til tidlig pension" (Arnepension).

I aftalen om ret til tidlig pension (også kaldet Arne-pension) indgår, at kommunerne skal finansiere 750 mio. kr. i 2023 og 1,1 mia. kr., når ordningen er fuldt indfaset. I Rebild Kommune svarer de til 3,8 mio. kr. i 2023 og 5,5 mio. kr. i 2024 og frem. I forbindelse med budget 2022 blev der afsat 1,2 mio. kr. fra 2023 og frem til delvis dækning af Rebild Kommunes andel af finansieringen.

Såfremt indsatsen på beskæftigelsesområdet skal fortsætte uændret, er der en ubalance på 2,6 mio. kr. i 2023 og 4,3 mio. kr. i 2024 og frem. Ubalance skal enten udmøntes på beskæftigelsesområdet eller findes som en budgetforbedring andet sted.

Opsamling af yderligere udfordringer

De samlede yderligere udfordringer på 21 mio. kr. i 2023 stigende til 36 mio. kr. indgår i tabellen herunder.

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026
Specialundervisning (på skolerne)	10	10	10	10
Specialtilbud dagtilbudsområdet	3	3	3	3
Forvaltningens betjening af driftsvirksomheden og borgerne	5	5	5	5
Restfinansiering af Arnepension	3	4	4	4
Reduktion af årlige effektiviseringskrav	0	4	7	14
Yderligere merudgifter i alt	21	26	29	36

Bemærk at der ikke er tale om udfordringer, hvor beløbsstørrelsen er helt entydig. Beløbenes størrelser afhænger af forskellige forhold. F.eks. afhænger størrelsen af udfordringen med specialundervisning af hvad den igangsatte analyse anviser af handlemuligheder for at begrænse merudgifterne, og det serviceniveau byrådet ønsker. Udfordringen med forvaltningens betjening af borgere afhænger af byrådets risikovillighed, ønsker til udviklingshastighed og serviceniveau overfor borgere. Det gælder dog for alle udfordringer, at der er tale om udfordringer, som byrådet bør forholde sig til, og hvor der er et politisk spillerum.

Bilag: Forudsætninger i basisbudget

Følgende beskrivelse af forudsætninger i basisbudgettet fremgår af den vedtagne budgetprocedure.

Med udgangspunkt i, at der skal foreligge et færdigt basisbudget til budgetseminaret i august, er der opstillet følgende retningslinjer.

Drift.

Til den politiske behandling jf. ovenfor udarbejdes et basisbudget med udgangspunkt i de politisk vedtagne rammer for budgetlægningen, blandt andet omfattende:

Basisbudgettet (rammerne) dannes ud fra **oprindeligt budget 2022**.

Konkrete politiske beslutninger fra Byrådet med konsekvens for budget 2023 – 2026 indarbejdes i basisbudgettet med såvel positive som negative konsekvenser (inklusive eventuelle korrektioner for tidsbegrænsede bevillinger).

Der indarbejdes desuden ændringer i form af KL's skøn over pris- og lønudviklingen. En eventuel justering af P/L er beskrevet under afsnittet råderum senere.

Konsekvenserne af ny lovgivning, herunder områder omfattet af bloktilskudsregulering, det udvidede totalbalanceprincip (DUT) med indvirkning på budgettet for Rebild Kommune **indarbejdes i basisbudgettet**, hvis beløbet er over +/- 100.000 kr. Der laves særlig oversigt over de indarbejdede DUT-sager.

Særlige temaer i regeringsaftalen, hvor der afsættes konkrete puljer eller fjernes tidligere afsatte puljer, som ikke indgår i (DUT) budgetteres med Rebild Kommunes andel heraf, såvel når der tilføres eller fjernes puljemidler. Eksempler herpå fra de seneste år er sundhedsområdet, hvor der er aftalt nye puljemidler til det nære sundhedsvæsen, ligesom tidligere ekstraordinære puljer til eksempelvis ældreområdet og folkeskolen er fjernes/reduceres. Denne type puljer indgår i regeringsaftalen. Nye midler indarbejdes i basisbudgettet, mens midler der afskaffes fjernes fra basisbudgettet.

De seneste år har dele af regeringsaftalen ikke kunne afsluttes før en endelig vedtagelse af finansloven, som ligger efter Rebild Kommunes budgetvedtagelse. De konkrete forslag som "udskydes" til finanslovsforhandlingerne indarbejdes ikke i basisbudgettet.

For de normbudgetterede områder (skoler, børneinstitutioner og ældrecentre) er der politiske vedtagne tildelingsmodeller, som indarbejdes i basisbudgettet. Dette indebærer, at den demografiske udvikling for disse områder indarbejdes i basis.

- For folkeskoleområdet tager budgetteringen udgangspunkt i den senest vedtagne ressourcefordelingsmodel samt i elevtallet pr. august 2022 – det nye skoleår, antallet af indmeldte elever.
- For 10. klasse er der indarbejdet en justeringen til fordelingsmodellen, der indebærer, at elevtallet reguleres med faktisk indskrevne den 5. december.
- For SFO-området tages der udgangspunkt i den seneste vedtagne ressourcefordelingsmodel, samt forvaltningens aktuelle skøn over det forventede børnetal.

- For daginstitutionsområdet tages der ligeledes udgangspunkt i den vedtagne ressource-tildelingsmodel og forvaltningens aktuelle skøn over det forventede børnetal. Herunder en fortsættelse af eventuelt besluttede midlertidige løsninger, der løber ind i 2023.
- For de modeller på dagtilbuds- og skoleområdet hvor der anvendes socioøkonomiske faktorer, skal der ske genberegning hvert 4. år – næste gang i 2024 (budget 2025).
- Budgettet til ejendomsudgifter på dagtilbud og skoler reguleres årligt på baggrund af de sidste 3 års forbrug. Dog således at det samlede budget er uændret.
- For ældreområdet tages der ligeledes udgangspunkt i den vedtagne tildelingsmodel, således at befolkningstallet pr. 1 januar 2022, danner den økonomiske ramme for budget 2023.
- For det specialiserede socialområde tages der udgangspunkt i den vedtagne budgettil-delingsmodel. Modellen tager udgangspunkt i den konkrete aktivitet, som er kendt fra afrapporteringen af den løbende disponering pr. maj.

Bidrag til den kommunale medfinansiering på sundhedsområdet budgetteres med udgangs-punkt i niveauet i budget 2022, korrigeret i forhold til KL's skøn over de enkelte kommuners finansieringsandel.

For de lovbundne/konjunkturafhængige områder (bistandsydelse, sikringsydelse, flygtninge mv.) udarbejdes basisbudgettet på baggrund af niveauet i budget 2022 og kendte udmeldinger i forhold til forventede antal flygtninge i 2023. Overførselsområderne (førtidspension, kontanthjælp mv.) vurderes i forhold til aktivitetsforventningerne i det kommende år. Der redegøres særskilt over konsekvenserne heraf.

For renovation m.v. tages der udgangspunkt i niveauet i budget 2022 og en genberegning af takster med henblik på at området følger omkostningsudviklingen.

Gebyrer og andre indtægter der er fastsat af cirkulærer, eller en konsekvens af politiske beslutninger justeres i forhold til de forventede/beregnedes konsekvenser.

Er der eventuelle tvivlstilfælde omkring, hvad der kan og ikke kan indarbejdes i basisbudgettet, skal det i budgetprocessen frem til basisbudgettet drøftes med kommunaldirektøren og / eller Økonomichefen.

Særligt om budgetønsker og udfordringer.

Da de økonomiske rammer i budgetlægningen vurderes at være yderst begrænsede, forudsættes det som udgangspunkt, at eventuelle budgetønsker og udfordringer søges løst indenfor de enkelte udvalgs rammer.

Anlæg

Forslag til investeringsoversigt til basisbudget 2023 – 2026 behandles indledende på Økonomiudvalget. Bruttobudgettet er i den økonomiske politik fastsat til 90-110 mio. kr. Anlægsindtægter indarbejdes med tidligere års budgetoverslag.

Finansiering

Skatter, tilskud og udligning

Udgangspunktet for basisbudgettet vil være regeringens udmelding om statsgaranteret udskrivningsgrundlag, dog således, at der laves konkrete vurderinger / beregninger af de vurderede økonomiske konsekvenser af selvbudgettering i forhold til statsgaranti.

Lån

I basisbudgettet forudsættes der en lånoptagelse i 2023-26 i henhold til lånebekendtgørelsens bestemmelser og Rebild Kommunes økonomiske politik. Dette betyder, at der som udgangspunkt budgetteres med en lånoptagelse svarende til kommunens mulige låneramme inklusive en vurdering af lånedispensationsmuligheder. Byrådet besluttede i budget 2022-25 at nedsætte forventningerne til lån. Dette indebærer, at der forudsættes en lånemulighed i budgettet på i alt 11 mio. kr.

12. august 2022

Budget 2023 – Katalog over budgetforbedringsforslag i budgetstrategi

Nærværende notat indeholder en beskrivelse af de enkelte budgetforbedringsforslag i budgetstrategien.

Tabel 1: Oversigt over budgetforbedringsforslag i budgetstrategien

Nr	Udvalg	Forslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Note
1	BU	Reduktion af udgifter til husleje, flytning fra Østre Allé	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	
2	BU	Øvrig Reduktion: (Under udarbejdelse)	-0,30	-0,30	-0,30	-0,30	-0,30	-0,30	-0,30	
3	BFU	Skole- og dagtilbudsstruktur	-2	-6	-10	-10	-10	-10	-10	*
4	ÆPOU	Pleje og Omsorg: Modernisering af plejeboligområdet	-2	-6,5	-13	-15	-17	-17	-17	*
5	KFSU	Analyse af tandlægeklinik- og biblioteksområdet	-0,4	-0,5	-1	-2	-2	-2	-2	*
6	KFSU	Lokaletilskud nedsættes fra 85% til 65% over fire år	-0,5	-1	-1,5	-2	-2	-2	-2	
7	TMU	Salg af bygninger (driftsbesparselse)	0,0	-0,3	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	*
7	TMU	Salg af bygninger (salgsindtægt)	0	-2	0	0	0	0,0	0,0	*
8	TMU	Fælles servicecenter for bygningsdrift	0,5	-1,0	-2,5	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0	*
9	TMU	Asfaltramper, brugerbetaling tilkøb	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15	
10	TMU	Nedklassifering af offentligvej til privat fællesveje	0,8	0,8	0,8	0,8	-1,5	-3,0	-5,0	*
11	TMU	Nedklassifering af offentlige grusveje	0	0	0	0	-0,2	-0,4	-0,4	*
12	TMU	Ændring af byggesagsgebyr til timepriser	-0,6	-0,6	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	
13	ØKU	Opsigelse af lejemål i Business Park Nord	-	-	-	-	-	-	-	
14	ØKU	Besparselse i medlemsbidrag og projektf finansiering	0,114	0,114	0,114	0,114	0,114	0,114	0,114	
15	ØKU		-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	
15	ØKU		-	-	-	-	-	-	-	
16	ØKU	Sammenlægning af valgsteder	0,065	0,065	0,065	0,065	0,065	0,065	0,065	
16	ØKU	Reduceret bygningsdrift ved færre kvm til administrationsbygninger (driftsbesparselse)	-0,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	*
16	ØKU	Reduceret bygningsdrift ved færre kvm til administrationsbygning. (salgsindtægt)	0	0	-2	0	0	0	0	*
I alt			-6	-19	-33	-36	-40	-42	-44	

Note:: * betyder at forslaget bygger på et overslag over besparelserne.

Herunder følger en beskrivelse af de enkelte budgetforbedringsforslag i budgetstrategien.

Udvalg	Beskæftigelsesudvalget	Nummer	1				
Sektorområde	Arbejdsmarked						
Kort titel for besparelse/effektivisering	Reduktion af udgifter til husleje mv.						
Beskrivelse af forslag: Ungeenheden under Center Arbejdsmarked og Borgerservice har siden 2013 lejet lokaler hos Business Park Nord A/S, beliggende på Østre Allé i Støvring. På grund af større efterspørgsel efter lokaler på Østre Allé er Ungeenheden af udlejer blevet forespurgt om muligheden for at finde andre lokaler i byen. Da man gerne vil være Business Park Nord A/S behjælpelig med at frigøre lokaler, har Ungeenheden undersøgt muligheden for at flytte til andet sted hen. Det mest hensigtsmæssige ville være en placering ved Center Arbejdsmarked og Borgerservices faciliteter på Rådhuset i Støvring, men på grund af pladsmangel lader dette sig ikke umiddelbart gøre. Egnede lokaler er derfor fundet i nærområdet og er beliggende i Grangårdscentret. Ved indgåelse af ny lejeaftale forventes en besparelse på årlig husleje på ca. 100.000, - dertil kommer en evt. besparelse i forbrugsafgifter. Forslaget er under effektivering.							
Er der tale om: (sæt kryds, evt. flere krydser)	x	A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse					
		B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområder.					
		C) Servicereduktioner og servicefravalg.					
		D) Andet					
Konsekvenser for brugere, borgere og personale:							
Konsekvenser for andre udvalgs/politikområder:							
Økonomiske og personalemæssige konsekvenser (incl. evt. engangsomkostninger)							
Mio.kr. med 1 decimal (+ = merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ændringer i driftsbudget	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Engangsudgifter / investeringer							
Ændring i antal medarbejdere							

Udvalg	Beskæftigelsesudvalget	Nummer	2				
Sektorområde	Arbejdsmarked						
Kort titel for besparelse/effektivisering	Øvrig reduktion: (under udarbejdelse)						
Beskrivelse af forslag: Besparelsen har været drøftet i Beskæftigelsesudvalget på mødet d. 9. august. På næste møde vil der blive fremlagt og drøftet konkret forslag til udmøntning af besparelsen.							
Er der tale om: (sæt kryds, evt. flere krydser)		A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse					
		B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområder.					
	X	C) Servicereduktioner og servicefravalg.					
		D) Andet					
Konsekvenser for brugere, borgere og personale:							
Konsekvenser for andre udvalgs/politikområder:							
Økonomiske og personalemæssige konsekvenser (incl. evt. engangsomkostninger)							
Mio.kr. med 1 decimal (+ = merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ændringer i driftsbudget	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Engangsudgifter / investeringer							
Ændring i antal medarbejdere							

Udvalg	Børne- og Familieudvalget	Nummer	3				
Sektorområde	Folkeskole- og dagtilbudsområdet						
Kort titel for besparelse/effektivisering	Skole- og dagtilbudsstruktur						
Beskrivelse af forslag: Generelt følger pengene i høj grad børnene/elever. De nuværende modeller har indbygget parametre, som sikrer mulighed for drift i alle kommunens enheder. Rebild Kommunes skole- og dagtilbudsområde er kendetegnet ved forskelligartede lokale løsninger på organisering og størrelser. Optimeringspotentialet kan med fordel afdækkes gennem en særskilt analyse, der både kan se på økonomiske potentialer samt potentialer ved modernisering af skole- og dagtilbudsstrukturen til de nuværende og fremtidige behov. Ved at nedlægge de mindste enheder (skole- og dagtilbudsafdelinger) vil der også være muligheder for reduktioner, der kan iværksættes med kort frist.							
Er der tale om: (sæt kryds, evt. flere krydser)	☒	A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse					
	☒	B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområder.					
	☒	C) Servicereduktioner og servicefravalg.					
	☐	D) Andet					
Konsekvenser for brugere, borgere og personale: Den valgte skole- og dagtilbudsstruktur definerer serviceniveau, prioriteringer og muligheder lokalt og fælles.							
Konsekvenser for andre udvalgs/politikområder:							
Økonomiske og personalemæssige konsekvenser (incl. evt. engangsomkostninger)							
Mio.kr. med 1 decimal (÷ = merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ændringer i driftsbudget	-2	-6	-10	-10	-10	-10	-10
Engangsudgifter / investeringer							
Ændring i antal medarbejdere	-4	-12	-20	-20	-20	-20	-20

Udvalg	ÆPOU	Nummer	4																								
Sektorområde	Pleje og Omsorg																										
Kort titel for besparelse/effektivisering	Pleje og Omsorg: Modernisering af plejeboligområdet																										
Beskrivelse af forslag: Som besluttet i budget 2022 er der udarbejdet et forslag til en moderniseringsplan for plejeboligområdet i Rebild Kommunen. Budgetstrategien lægger op til en udmøntning af en 10-årig plan for modernisering af plejeboligområdet. Moderniseringsplanen indeholder forskellige muligheder og derfor også forskellige økonomiske konsekvenser til at nå de budgetforbedringer, der forudsættes i budgetstrategien. De forskellige scenarier kan ses i moderniseringsplanen. Det bemærkes, at der over den 10-årige periode er afsat 9,6 mio. kr. i anlægsmidler til moderniseringsplanen. Planen indebærer modernisering af flere af kommunens plejecentre med omdannelse til mere moderne boligtyper. Planen omfatter ligeledes en tilpasning af antallet af plejeboliger til det reelle behov for boliger, idet der gennem flere år har været en overkapacitet af plejeboliger med døgnbemanding, mens der i flere byer mangler seniorboliger. Seniorboligerne etableres med nærhed til hjemmepleje, sygeplejeklinik og træningsfaciliteter samt fælleslokaler til frivilliges aktiviteter.																											
Er der tale om: (sæt kryds, evt. flere krydser)		A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse																									
	x	B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområder.																									
		C) Servicereduktioner og servicefravalg.																									
		D) Andet																									
Konsekvenser for brugere, borgere og personale: Flere af kommunens plejeboliger vil få en højere kvalitet, med bedre rammer ift. Arbejds miljøet. Der kommer attraktive boliger for seniorer i flere byer, hvor boligerne ligger tæt på sundhedsfunktioner. Færre plejeboliger medfører, at der vil være en større geografisk spredning, og længere afstand for nogle borgere og pårørende end i dag. Alle lejeaftaler med nuværende beboere på plejecentre vil blive respekteret. Rekrutteringsmulighederne for personale forbedres. For de plejecentre, der ikke længere skal have døgnbemanding, vil der blive jobgaranti i Rebild Kommune for alt sundhedspersonalet på stederne.																											
Konsekvenser for andre udvalgs/politikområder: Det vurderes ikke at have konsekvenser for andre områder																											
Økonomiske og personalemæssige konsekvenser (incl. evt. engangsomkostninger) <table border="1"> <thead> <tr> <th>Mio.kr. med 1 decimal (÷ = merudgift)</th><th>2023</th><th>2024</th><th>2025</th><th>2026</th><th>2027</th><th>2028</th><th>2029</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ændringer i driftsbudget</td><td>-2,0</td><td>- 6,5</td><td>-13,0</td><td>-15,0</td><td>-17,0</td><td>-17,0</td><td>-17,0</td></tr> <tr> <td>Engangsudgifter / investeringer</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>				Mio.kr. med 1 decimal (÷ = merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Ændringer i driftsbudget	-2,0	- 6,5	-13,0	-15,0	-17,0	-17,0	-17,0	Engangsudgifter / investeringer							
Mio.kr. med 1 decimal (÷ = merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029																				
Ændringer i driftsbudget	-2,0	- 6,5	-13,0	-15,0	-17,0	-17,0	-17,0																				
Engangsudgifter / investeringer																											

Ændring i antal medarbejdere	-4	-12	-35	-40	-45	-45	-45

Udvalg	Kultur- Fritids- og Sundhedsudvalget		5
Sektorområde	Kultur og Fritid		
Kort titel for besparelse/effektivisering	Analyse af struktur for Bibliotek og Tandlægeklinik		
<u>Analyse af struktur</u> Der igangsættes en analyse af struktur for henholdsvis Bibliotek og Tandlægeklinik i 2023, der kortlægger forslag til fremtidig struktur for begge områder. Forslag til strukturændringer med udgiftsreduktioner til følge fra 2024 og frem fremlægges ultimo 2023. Analysen skal kortlægge mulige strukturændringer, herunder investeringsomkostninger, reduktionspotentialer og konsekvenser for borgerne, herunder et realistisk niveau for en fremtidig udgiftsreduktion.			
<u>Lukning af Biblioteket i Skørping:</u> For at kunne opnå den indarbejde reduktion foreslås det, at Biblioteket i Skørping nedlægges fra 2023. Den nuværende biblioteksstruktur omfatter biblioteksfilialer i Støvring, Skørping, Terndrup, Nørager samt en bogbus, der kører ud til 11 mindre byer hver uge efter fast køreplan. Dagplejere og daginstitutioner i yderområderne betjenes vi booking. De 4 faste filialer har nogenlunde samme ressourcemæssige prioritering i forhold til bemandet åbningstid. Der er åbent med betjening 20-26 timer om ugen på de enkelte filialer, og alle har åbent for selvbetjening 9-21. Derudover er der administration på Støvring Bibliotek, og bibliotekerne laver derudover også kulturelle og sociale arrangementer i hele kommunen. Forvaltningen peger på Skørping Bibliotek, fordi der er kortest afstand herfra til det nærmeste andet bibliotek (8 km til Støvring Bibliotek). Forvaltningen peger ikke på Støvring Bibliotek, som selvsagt har samme afstand til Skørping Bibliotek, fordi der her er administrative arbejdspladser. Disse arbejdspladser kræver plads og ligger i øvrigt fordelagtigt placeret i forhold til administrativt samarbejde med øvrige administrative funktioner i Støvring, landkørsel mv. Derudover har Støvring Bibliotek væsentligt flere udlån og besøgende.			
Er der tale om: (sæt kryds, evt. flere krydser)	X	A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse	
	X	B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområder.	
	X	C) Servicereduktioner og servicefravalg.	
		D) Andet	
Konsekvenser for brugere, borgere og personale: Ved nedlæggelse af Skørping Bibliotek vil den øgede afstand betyde, at færre vil benytte bibliotekstilbudet. Det vil begrænse borgernes mulighed for viden, oplysning, læsning og kulturelle aktiviteter. For børn kan det få betydning for dannelse, sprogparathed, læselyst og senere indlæring. Derudover vil Skørping miste et lokalt samlingssted for fællesskab, viden og kultur.			
Konsekvenser for andre udvalgs-/politikområder: Lukningen af Skørping Bibliotek vil få betydning for Kulturstationen og Biografen, som ligger i samme bygning og samarbejder med.			

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser (incl. evt. engangsomkostninger)

Mio.kr. med 1 decimal (= merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ændringer i driftsbudget	-0,4	-0,5	-1,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Engangsudgifter / investeringer	0,2						
Ændring i antal medarbejdere	-1	-1	-2	-4	-4	-4	-4

Udvalg	Kultur- Fritids- og Sundhedsudvalget		6				
Sektorområde	Kultur og Fritid						
Kort titel for besparelse/effektivisering	Lokaletilskud fra 85% til 65 %						
Beskrivelse af forslag: Når foreninger skal bruge lokaler til deres aktiviteter, er kommunen forpligtet til at give tilskud til minimum 65% af udgiften. Rebild Kommune har tidligere haft tilskud på 100%, som nu er reduceret til 85%. Lokaletilskudspuljen fordeles forholdsmæssigt på baggrund af indsendt budget. Dvs. at der ikke er en fast tilskudsprocent. Dog vil foreningerne altid have ret til minimum 65 % til medlemmer under 25 år. Der foretages reduktion af tilskuddet for medlemmer over 25 år, af udgifter til fast drift og øvrige lokaler og lejrure. Reduktionen beregnes i forhold til den andel, de kontingentbetalende medlemmer over 25 år udgør af det samlede antal kontingentbetalende medlemmer. Forslaget indebærer en gradvis nedtrapning til 65% over en 4-årig periode.							
Er der tale om: (sæt kryds, evt. flere krydser)		A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse					
		B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområder.					
	X	C) Servicereduktioner og servicefravalg.					
		D) Andet					
Konsekvenser for brugere, borgere og personale: Reduktionen i tilskuddet vil ved fuld indfasning betyde en indtægtsreduktion på 100.00-250.000 kr. for de 5 foreninger, der får de største tilskud (de store idrætsforeninger). For disse foreninger svarer det til mellem 100 og 500 kr. pr. medlem om året. Der er også foreninger, hvor forskellen vil være få hundrede kroner om året. Til sammenligning er tilskudsprocenten i Vesthimmerlands Kommune 75%, Mariagerfjord Kommune 72% og i Jammerbugt Kommune 100% for aldersgruppen 0-25 år og 72% for lokaler til aktiviteter til aldersgruppen 25+. Foreningerne vil typisk dække det manglende tilskud ved kontingentstigninger. For nogle foreninger vil det betyde, at kontingentet bliver så højt, at medlemstallet falder og foreningen i værste fald må lukke. Effekten af forslaget vil derfor blive, at færre vil dyrke idræts- og fritidsaktiviteter.							
Konsekvenser for andre udvalgs-/politikområder: Ingen.							
Økonomiske og personalemæssige konsekvenser (incl. evt. engangsomkostninger)							
Mio.kr. med 1 decimal (= merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ændringer i driftsbudget	-0,5	-1,0	-1,5	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Engangsudgifter / investeringer							
Ændring i antal medarbejdere	0	0	0	0	0	0	0

Udvalg	Teknik og Miljøudvalget og Økonomiudvalg		7
Sektorområde	Center Plan, Byg og Vej		
Kort titel for besparelse/effektivisering	Helhedsorienteret tilgang til nedrivning og salg af kommunale bygninger (forkortet; Salg af bygninger)		
Beskrivelse af forslag: Der er en del udgifter knyttet til drift og forsyning af tomme bygninger eller bygninger, som midlertidig er i brug. Ligeledes kan der være kommunale ejendomme, der med fordel kan afhændes til andre anvendelser. Forvaltningen foreslår, at der udarbejdes en analyse af kommunens ejendomme, der er i midlertidig anvendelse, står tomme eller ønskes tømt, med henblik på at belyse, hvilke bygninger der med fordel kan nedrives, og hvilke ejendomme der kan afhændes, samt de økonomiske konsekvenser af dette. Der kan fx være tale om følgende bygninger: • LEV-bygningen, Jernbanegade 18A, Nørager – Salg (pt. udlejet indtil senest 15/10-2022) • Hellum skole, Skørpingvej 78, Hellum – Salg (pt. standby for husning af ukrainske flygtninge + diverse depotplads) • Spejderhytten, Præstemarken 22, Sønderup – Salg/nedrivning for salg af byggegrund (tom) • Jyllandsgade 30, Skørping - Salg/nedrivning for salg af byggegrund (tom) • Kløvermarken, Skalborgvej 19, Ravnkilde – Salg (midlertidig daginstitution for Regnbuen, Nørager) • Stendalsvej 1, Rebild - Salg/nedrivning for salg af byggegrund (tom, tiltænkt bæredygtighedsprojekt) • Præstevej 77, Støvring – Nedrivning (tom, fremtidig anvendelse til erhvervsområde) • Den tidligere materielgård i Støvring • Bredgade 8, Nørager – Nedrivning (Er besluttet nedrevet - delvist udlejet, trafiksikkerhedsprojekt) • Svinget, Mastrupvej 65, Støvring (bruges af dagplejerne i Støvring Syd) Der er såvel en engangsindtægt som en varig besparelse på drift og vedligehold i at afhænde bygninger/ejendomme, men en engangsudgift ved nedrivning. Nedrivning kan bidrage til at gøre grunden mere attraktiv og muliggøre et salg. Når der er udarbejdet en samlet gennemgang af de kommunale ejendomme og bygninger, så kan der udarbejdes beslutningsgrundlag inkl. økonomiske konsekvenser.			
Er der tale om:	X	A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse	

(sæt kryds, evt. flere kryds)		B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområder.						
		C) Servicereduktioner og servicefravalg.						
		D) Andet						
Konsekvenser for brugere, borgere og personale: Muligheder for husning ved pludselige opståede pladsbehov forsvinder ved at sælge/nedrive bygningerne.								
Konsekvenser for andre udvalgs/politikområder: Der kan opstå behov for vedtagelse af nye lokalplaner ved ændret anvendelse.								
Økonomiske og personalemæssige konsekvenser (incl. evt. engangsomkostninger)								
Mio.kr. med 1 decimal (+ = merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Ændringer i driftsbudget	0	-0,3	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	
Engangsudgifter / investeringer								
Netto salgsindtægter		-2,0						
Ændring i antal medarbejdere								
Ændring i driftsbudget og salgsindtægt er et estimat – og kan endelig fastlægges ved systematisk gennemgang/analyse.								

Udvalg	Teknik og Miljøudvalget	8
Sektorområde	Center Plan, Byg og Vej	
Kort titel for besparelse/effektivisering	Fælles Servicecenter for bygningsdrift	
Beskrivelse af forslag Der er efterhånden lavet en del benchmarking analyser af den kommunale ejendomsdrift, herunder vedligeholdelse, renholdelse, energioptimering og arealudnyttelse. På baggrund af disse analyser foreslås det, at der igangsættes et projekt, der skal optimere den kommunale ejendomsadministration i Rebild Kommune, herunder central organisering, porteføljestyring og konkurrenceudsættelse af opgaver. <i>Central organisering</i> Analyser peger på, at en central organisering af den kommunale ejendomsadministration kan understøtte en effektiv ressourceudnyttelse. En central organisering giver mulighed for øget professionalisering og bedre styring af opgaven. Endvidere giver en central organisering mulighed for at indhøste stordriftsfordele samt at prioritere og optimere ressourceanvendelsen på tværs af sektorområder og institutioner/ejendomme. Derudover giver en central organisering mulighed for at høste driftsmæssige synergier mellem de forskellige elementer af ejendomsadministration, fx mellem vedligeholdelse og fælles drift eller mellem forsyning og fælles drift – samt styringsmæssige synergier, fx i forhold til anvendelse og integration af data fra forskellige fagsystemer. <i>Porteføljestyring</i> En samlet strategisk styring af den kommunale ejendomsportefølje vurderes at kunne understøtte en effektiv ressourceanvendelse. Centrale elementer i porteføljestyringen vil være etablering af et samlet overblik over ejendomsporteføljen og prioritering af indsatser. Porteføljestyringen giver bl.a. et samlet relevant beslutningsgrundlag for prioritering af vedligeholdelsesopgaver og energieffektiviseringer samt tilpasningsmuligheder i forbindelse med arealoptimering både på kort og lang sigt. Opgaven med energioptimering er løbet i gang, jf. tidligere politiske beslutninger. I forbindelse med porteføljestyringen kan der bl.a. fokuseres på udarbejdelse og anvendelse af en bygningsklassificering. En central del af porteføljestyringen er, at der implementeres en stærk økonomistyring på området, herunder udarbejdelse af relevante kontoplaner og opgørelse af budget og forbrug på ejendomsniveau. <i>Konkurrenceudsættelse</i> Konkurrenceudsættelse er en måde til at teste, om opgaven løses bedst og billigst. Konkurrenceudsættelse betyder ikke nødvendigvis, at opgaven udliciteres, men at den bringes i udbud. Kommunen kan selv vinde udbuddet gennem et kontrolbud. Analyser peger endvidere på, at et ensidigt fokus på pris, fx timeprisen, ved en vedligeholdelsesopgave kan medføre, at opgaven ikke samlet set bliver udført bedst og billigst. Derfor skal konkurrenceudsættelse tilrettelægges opgavespecifikt og med afsæt i erfaringer fra andre kommuner. Forud for etablering af en samlet kommunal ejendomsadministration skal der ske en række handlinger, herunder: 1. kortlægge den nuværende økonomi 2. kortlægge de nuværende personaleressourcer		

3. kortlægge de nuværende maskiner m.v.
4. Kortlægge de nuværende bygninger, arealer og øvrige faciliteter
5. gennem sammenligning af nøgletal
6. identificere konkrete handlingsalternativer

Desuden skal de faglige organisationer inddrages i processen. Det er derfor nødvendigt at dedikere et årsværk til projektledelse af dette arbejde. Det vurderes, at processen med etablering af ejendomsadministration først vil generere en besparelse 1 år efter etableringen.

Da der ikke er foretaget den indledende kortlægning, er besparelspotentialet usikkert. Og hastigheden for indfasning vil afhænge af omfang af proces og mulighed for at indgå aftaler med de involverede parter og mange forskellige forvaltninger og ansatte.

Er der tale om: (sæt kryds, evt. flere krydser)	X	A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse
	X	B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområder.
		C) Servicereduktioner og servicefravalg.
		D) Andet

Konsekvenser for brugere, borgere og personale:

Konsekvenser for andre udvalgs/politikområder:

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser (incl. evt. engangsomkostninger)

Mio.kr. med 1 decimal (+ = merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ændringer i driftsbudget	0,5	-1,0	-2,5	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Engangsudgifter / investeringer							
Netto salgsindtægter							
Ændring i antal medarbejdere	0,5						

Ændring i driftsbudget og salgsindtægt er et estimat – og kan endelig fastlægges ved systematisk gennemgang/analyse.

Udvalg	Teknik og Miljø	9
Sektorområde	Plan, Byg og Vej	
Kort titel for besparelse/effektivisering	Brugerbetaling – etablering af asfaltrampe ved indkørsel	
Beskrivelse af forslag:		
Vejlovens § 49, stk. 2, giver mulighed for at lægge alle udgifter til etablering af overkørsler på ansøger. Forvaltningen foreslår derfor, at udgiften til etablering, udvidelse og nedlæggelse af asfaltramper ved offentlige veje pålægges ansøger/ejer. På offentlige veje betaler Rebild Kommune for de første 6 meter asfaltrampe ved indkørsel til en ny parcelhusgrund/nybyggeri af bolig. Kommunen behandler i gennemsnit om året 107 overkørselssager for denne type af nybyggeri. Dertil kommer sager om forlængelse af overkørsel, sager om ekstra overkørsel, sager om ny overkørsel til en eksisterende grund og sager om flytning af overkørsel inkl. nedlæggelse af eksisterende overkørsel. Der skal i antal sager tages højde for, at mange byggemodninger har været private, inden vejene blev overtaget af kommunen. Der er således en del af disse asfaltramper, der er etableret og betalt af de private udstykkere. Så snart kommunen har overtaget vejene, har kommunen dog betalt for de første 6 meters rampe til grundene. Hvis rampen ønskes udvidet ud over 6 m, er prisen pt. 1250 kr., uanset hvor mange meter rampen skal udvides med. Boliger i ældre boligområder har i nogle tilfælde kun 3-4 meters asfaltrampe pr. boliggrund. Hvis der her ønskes en udvidelse op til 6 m bred asfaltrampe, afholder Rebild Kommune pt. udgiften ved offentlige veje. Udgiften er privat ved private fællesveje. Fremadrettet overtager Rebild Kommune ikke længere vejene i nye private byggemodninger. Derfor vil udgiften til ramper påhvile udstykker og efterfølgende grundejere/grundejerforening. Men langs eksisterende offentlige veje vil Rebild Kommune, jf. gældende praksis, fortsat afholde omkostningerne for de første 6 meter asfaltrampe, herunder også reparationer og forlængelser op til 6 meter. Entreprenøren opkræver pt. Rebild Kommune 350 kr. pr. meter asfalt, hvis de er i området. Hvis det er en hasteopgave, koster det derudover 2500 kr. Prisen forventes at stige pga. de stigende asfaltpriser. Dertil kommer udgifter til sagsbehandling. Forvaltningen oplever en stigning i sager om udvidelser af asfaltramper og problematikken omkring for stejle asfaltramper. Der er i 2021 bl.a. bestilt/udført: • 44 ramper af 6 m – mest nyetableringer svarende til en udgift for Rebild Kommune på 92.400 kr. • Ca. 12 sager om for stejle ramper, hvor der lægges asfalt på i den samlede bredde svarende til en udgift på ca. 25.000 kr. • Ca. 20 sager om forlængelse af ramper. Forlængelse af ramper koster 350 pr. meter for Rebild Kommune, men der faktureres kun til ansøger, hvis der forlænges ud over 6 m. Rebild Kommune tager i så fald 1250 kr. uanset antal meter. Hvis rampen forlænges fra 4 til 6 m, afholder Rebild Kommune pt. udgiften. • Dertil kommer udgifter til nedlæggelse af eksisterende asfaltramper i forbindelse med flytning af overkørsel. Dette koster 1500 kr. – 5000 kr. pr. rampe alt efter, hvilket udstyr der kræves for at sikre en ordentlig fjernelse af asfaltrampen.		

Dertil kommer udgifter til sagsbehandling/administration samt fx udgifter til, hvis entreprenør kører forgæves.

Forvaltningen foreslår, at ansøger/ejer fremadrettet betaler for etablering af asfaltramper svarende til kommunens reelle udgifter. Ejer bør desuden betale for afledte udgifter som fx flytning af riste, lygtepæle mv. Der foreslås en pris pr. meter asfaltrampe + evt. startgebyr. Denne pris vil gælde både ved nyetableringer og forlængelser af ramper. Den vil afspejle de reelle udgifter kommunen har.

I Aalborg Kommune etableres de første 4 meter rampe uden beregning af kommunen. Herefter er prisen som nedenstående 500 kr. pr. m. rampe samt et startgebyr på 1500 kr. Andre kommuner opkræver faste priser ud fra takstblad. Forvaltningen foreslår, at der i Rebild Kommune opkræves betaling for ramper i sin helhed, og at der fastsættes en fast pris pr. m. svarende til prisniveau fra Aalborg. Dvs. 2000 kr. for 1 m rampe, 2500 kr. for 2 m rampe mv. Det præcise beløb kan dog først fastlægges, når evt. prisstigninger er afklaret.

Den konkrete besparelse afhænger dog af antal sager og vil kunne variere fra år til år. Der tages herunder udgangspunkt i et estimat på baggrund af sagsantal i 2021 svarende til en besparelse på 120- 150.000 kr. årligt. Grundet stigende asfaltpriser og et stort antal nye udstykninger, hvor vejene stadig er kommunale eller overtages af kommunen, kan besparelsen dog blive større.

Er der tale om: (sæt kryds, evt. flere krydser)		A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse
		B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområder.
	x	C) Servicereduktioner og servicefravalg.
		D) Andet

Konsekvenser for brugere, borgere og personale:

- Det vil være en forringelse af servicen overfor borgerne, da udgiften for hele bredden af deres asfaltrampe med dette forslag pålægges dem
- Der vil være en ekstra administrativ arbejdsopgave i at skulle fakturere i hver sag

Konsekvenser for andre udvalgs/politikområder:

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser (incl. evt. engangsomkostninger)

Mio.kr. med 1 decimal (+ = merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ændringer i driftsbudget	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15
Engangsudgifter / investeringer							
Ændring i antal medarbejdere							

Udvalg	TMU		10
Sektorområde	PBV, vejvedligeholdelse		
Kort titel for besparelse/effektivisering	Nedklassificering af offentlige veje til private fællesveje.		
Beskrivelse af forslag:			
Rebild Kommune har ca. 810 km asfaltveje at vedligeholde. Heraf udgør ca. 91 km af vejene boligveje i byområder, og 135 km mindre veje på landet, som kan nedklassificeres. Derved overgår vedligeholdelsen af vejene til de tilstødende grundejere af vejen eller grundejerforeningerne i byområderne og de vejberettigede på landet. Det betyder, at der samlet vil kunne nedklassificeres 227 km asfalterede veje i byerne og på landet. Besparselsen kan dog først udmøntes efter ca. 5 års sagsbehandling, da nedklassificering af vejene tager 4 år at gennemføre jf. § 124, stk. 3, i Lov om offentlige veje, og der mangler indledningsvis analyser. Nedklassificeringen vil betyde, at der skal afsættes sagsbehandlingstid af til at varetage nedklassificeringen. Derudover kan det ikke udelukkes, at der skal indkøbes konsulenttydelser fx fra landinspektør til at hjælpe med nedklassificeringen. Det forventes, at der vil skulle afsættes 1 årsværk i perioden samt et beløb til rådgivertydelser, herunder indledningsvis analyse. Der må forventes at være omkostninger forbundet med nedklassificeringen, da vejene skal bringes op til god stand, inden de overdrages. Heri kan der bl.a. være udgifter til slidlag, vejbrønde, kantsten, som skal skiftes eller udbedres inden overdragelsen. Overblik over disse udgifter vil først forelægges, når der er gennemført en nærmere analyse af vejenes tilstand. Ved at starte med de nyeste boligveje kan man stille boligejere i nybygger-kvarterer ens, og der vil forventeligt være begrænsede omkostninger ved overtagelsen. Hvis ældre veje skal nedklassificeres, så vil der forventeligt være væsentlige udgifter forbundet med at føre vejene op til god stand. Det vil derfor kræve større investeringer for at opnå den samlede besparelse. Vejene på landet forventes forholdsvis let at kunne bringes op til god stand ved udlægning af slidlag, hvorefter de kan overdrages til de vejberettigede. Det må forventes, at nedklassificering af vejene vil medføre en øget sagsbehandling i forhold til privatsloven, hvor grundejere, der ikke kan blive enige om bl.a. udgiftsfordeling vil bede forvaltningen om hjælp til at afholde vejsyn. Nedklassificering af offentlige veje er en stor og omfattende opgave, som i første omgang kræver ressourcer til at belyse vejenes stand og de økonomiske konsekvenser af nedklassificering. Det kræver en nøje gennemgang at vurdere, om de 227 km veje, som forvaltningen har forudsat nedklassificeret, alle er egnede til nedklassificering, da det også afhænger af trafikmængden på vejene. De konkrete veje, der er i spil til nedklassificering, skal desuden gennemgås for skader. Der skal laves udbedringsforslag, der skal prissættes, så der er et overblik over, hvad det vil koste at bringe vejene i en stand, så de kan nedklassificeres og overdrages til private ejere. Hvis der skal arbejdes videre med forslaget, skal der i første omgang afsættes et årsværk samt 300.000 kr. til konsulentbistand til en nærmere beskrivelse af opgaven samt gennemgang af vejene i 2023. Herefter vil gennemgang og en analyse af potentialerne ved nedklassificering kunne forelægges til politisk stillingtagen. Hvis undersøgelsen gennemføres i 2023, vil processen med nedklassificering kunne gennemføres fra 2024 og frem, hvorved de primære besparelser kan realiseres fra 2028 og fremadrettet. I nedenstående overslag er forudsat at nedklassificering for de nyere villaveje besluttet og udmøntes straks, så-			

ledes at dele af besparelse kan udmøntes i 2027.

De økonomiske konsekvenser omfatter alene den indledningsvise analyse.

Er der tale om: (sæt kryds, evt. flere krydser)	X	A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse
		B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområder.
	X	C) Servicereduktioner og servicefravalg.
		D) Andet

Konsekvenser for brugere, borgere og personale:

Borgerne vil selv skulle stå for vejvedligeholdelsen, der omfatter slidlag, gadelys, tømning af vejbrønde, gadefejning, vintervedligeholdelse og skilte

Konsekvenser for andre udvalgs/politikområder:

Der kan være kommunale institutioner placeret på veje, der nedklassificeres, hvorved de skal bidrage til drift af vejen.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser (incl. evt. engangsomkostninger)

Mio.kr. med 1 decimal (+ = merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ændringer i driftsbudget	+0,5	+0,5	+0,5	+0,5			
Engangsudgifter / investeringer	+0,3	+0,3	+0,3	+0,3			
Besparelse					-1,5	-3,0	-5,0
Ændring i antal medarbejdere	+1	+1	+1	+1			

Estimeret besparelse på vedligehold af veje er 5 mio. Kr. efter fuld indfasning, Vejene skal forinden bringes op til god stand og varsles med 4 år. Derfor forudsættes indfasning med besparelse på 1,5 mio, kr. i 2027, 3 mio.kr. i 2028 og 5 mio kr. Årligt fra 2029.

Nedklassificering af veje forudsætter 0.8 mio. kr. i 2024-2028 til gennemførelse af processen. Den endelig besparelse vil afhænge af analyse og hastighed, hvormed vejene kan bringes op til god stand, som er en forudsætning for overdragelse.

Udvalg	TMU		11				
Sektorområde	PBV, vejvedligeholdelse						
Kort titel for besparelse/effektivisering	Nedklassificering af offentlige grusveje						
Beskrivelse af forslag: Der spares 0,4 mio. kr. på vejvedligeholdelse af offentlige grusveje. Rebild Kommune har ca. 80 km grusveje at vedligeholde. Grusveje, der alene vejbetjener vedadgang for enkelte ejendomme i åbent land, kan nedklassificeres til private fællesveje. Derved overgår vedligeholdelsen af grusvejene til de vejberettigede af grusvejene. Det skønnes, at der kan nedklassificeres 58 km grusveje, der alene vejbetjener enkelte ejendomme. Besparelsen på kr. 0,400 mio. kr. kan dog først udmøntes efter 4 års sagsbehandling, da en nedklassificering af veje tager 4 år at gennemføre jf. § 124, stk. 3, i Lov om offentlige veje. Nedklassificeringen vil betyde, at der skal afsættes en del sagsbehandlingstid af til at varetage nedklassificeringen. Derudover kan det ikke udelukkes, at der skal indkøbes konsulentytelser fra en landinspektør til at hjælpe med nedklassificeringen.							
Er der tale om: (sæt kryds, evt. flere krydser)	X	A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse					
		B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområder.					
	X	C) Servicereduktioner og servicefravalg.					
		D) Andet					
Konsekvenser for brugere, borgere og personale: Det vil blive de vejberettigede selv, der skal varetage vedligeholdelsen af vejene og dermed udgiften til vedligeholdelse af grusvejene. Der kan forventes flere henvendelser fra borgere på de private fællesveje, hvor de vejberettigede ikke kan blive enige om fordeling af udgiften til vejvedligeholdelse, og dermed ønsker, at kommunen afholder vejsyn, og træffer afgørelse om udgiftsfordelingen. Til gengæld vil der på sigt blive færre henvendelser om fx snerydning, vejenes stand mv.							
Konsekvenser for andre udvalgs/politikområder:							
Økonomiske og personalemæssige konsekvenser (incl. evt. engangsomkostninger)							
Mio.kr. med 1 decimal (+ = merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ændringer i driftsbudget	0	0	0	0	-0,2	-0,4	-0,4
Engangsudgifter / investeringer							
Ændring i antal medarbejdere							
Ændringer i driftsbudget fra 2027 0,2 mio. Kr. og fra 2028 en årlig besparelse på 0,4 mio.kr.							

Udvalg	ØK		12
Sektorområde	Administration		
Kort titel for besparelse/effektivisering	Ændring af byggesagsgebyr til timepriser		
Beskrivelse af forslag: Der kan indføres timepris for byggesagsbehandling i stedet for det nuværende faste gebyr. Det faste gebyr følger Bolig- og Planstyrelsens fastsatte takst og er i 2022 på kr. 1.082 pr. byggesag. I 2021 blev der opkrævet byggesagsgebyrer for ca. 370 sager á kr. 1.071 i alt ca. kr. 0,4 mio. Der kan forventeligt faktureres for 25-30% af tiden, idet der kun kan faktureres for arbejde, hvor bygningsreglementet er udgangspunktet. Der kan ikke faktureres for dispensationer fra lokalplaner, dispensation fra bygge- og beskyttelseslinjer eller landzonetilladelser. Reglerne for opkrævning af gebyr for byggesagsbehandling fremgår af byggelovens § 28, stk. 1 og bygningsreglementets § 39. Som grundlag for, hvordan byggesagsgebyret opkræves, skal der vedtages en instruks. Det kan beslutes, at en eventuel forhåndsdialog om byggesagen ikke afregnes. Når der opkræves gebyr efter tidsforbrug, skal der opkræves samme timepris i alle byggesager. Ved brug af timeafregning vil der medgå tid til registrering af tidsforbrug på den enkelte byggesag. Det er en forudsætning, at sagsbehandleren er meget nøje omkring regnskabet, og at ansøger oplyses om, at der afregnes ved eventuelle henvendelser. Der skal påregnes tidsforbrug til tidsregistrering og opgørelse af timer pr. byggesag. 2/3 af landets kommuner benyttede i 2020 timeafregning. I Nordjylland har alle kommuner med undtagelse af Thisted byggesagsgebyr. Timeprisen varierer fra 470 til 860 kroner. Mariaagerfjord har vurderet, at en fuld dækning af de faktiske udgifter svarer til en timepris på 554 kr. pr. time. Budgetforslaget er beregnet ud fra en timepris på 600. Den reelle indtægt vil afhænge af antal byggesager og sagsbehandlingstid.			
Er der tale om: (sæt kryds, evt. flere krydser)	X	A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse	
		B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområder.	
	X	C) Servicereduktioner og servicefravalg.	
		D) Andet	
Konsekvenser for brugere, borgere og personale: Den gennemsnitlige pris for byggesagsbehandling vil stige i forhold til det nuværende faste gebyr.			
Konsekvenser for andre udvalgs-/politikområder: Kommunens egne byggesager skal også fremadrettet afregnes på timebasis.			

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser (inkl. evt. engangsomkostninger)

Mio.kr. med 1 decimal (+ = merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ændringer i driftsbudget	- 0,6	-0,6	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Engangsudgifter / investeringer							
Ændring i antal medarbejdere							

Udvalg	Økonomiudvalg		13				
Sektorområde	Erhverv						
Kort titel for besparelse/effektivisering	Opsigelse af lejemål i Business Park Nord						
Beskrivelse af forslag: Det blev politisk besluttet i 2013, at kommunens erhvervskontoret (Business Rebild) placeres i Business Park Nord. Placeringen skulle give en nærværende service for iværksætterne og det lokale erhvervsliv. Erhvervskontoret har således i dag fysisk tilstedeværelse i Business Park Nord, blandt ca. 90 lokale virksomheder. Herfra vejledes lokale iværksættere og virksomhederne på tværs af brancher og geografi i hele Kommunen. Der afvikles et stort antal af 1:1 møder, afholdes arrangementer og kompetenceforløb samt drives 6 netværk fra lokationen. Forslaget indebærer at lejemålet opsiges, og at der findes plads til erhvervskontoret i en af de tre administrationsbygninger. Det vil samtidigt give Business Park Nord mulighed for at disponere over de nuværende lokaler til andet formål.							
Er der tale om: (sæt kryds, evt. flere krydser)	X	A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse					
		B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområder.					
		C) Servicereduktioner og servicefravalg.					
		D) Andet					
Konsekvenser for brugere, borgere og personale: Synligheden og den direkte tilgængelighed for den del af erhvervet, der ligeledes har tilstede i businessparken vil umiddelbart indskrænkes.							
Konsekvenser for andre udvalgs/politikområder: Erhvervskontorets placering har gennem årene vist sig og være en fordelagtig. Dog vil en placering i en af de tre administrationsbygninger på den anden side kunne øge samarbejdet internt – ligeledes til gavn for erhvervslivet. Medarbejderne på erhvervskontoret bør dog påregne i højere grad at komme rundt på virksomhederne, fremfor at invitere dem "hjem". Dette kan der dog også være fordele i.							
Økonomiske og personalemæssige konsekvenser (inkl. evt. engangsomkostninger)							
Mio.kr. med 1 decimal (= merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ændringer i driftsbudget	-0,114	-0,114	-0,114	-0,114	-0,114	-0,114	-0,114
Engangsudgifter / investeringer							
Ændring i antal medarbejdere							

Udvalg	Økonomiudvalg + tværgående		14
Sektorområde	Erhverv & Turisme		
Kort titel for besparelse/effektivisering	Besparelse i medlemsbidrag og projektf finansiering		
Beskrivelse af forslag:			
For år tilbage indgik Rebild Kommune i et samarbejde mellem Jammerbugt, Aalborg og Rebild kommuner – "Aalborg Samarbejdet" (ASAM). Målet med samarbejdet var at sikre fælles indsats er og prioritering indenfor turismemarkedsføring, iværksætteri samt erhvervs- og udviklings- aktiviteter. Hver Kommune bidragede med 28,50 kr. pr. indbygger til et samlet budget. De 6.67 kr. pr indbygger var allokeret til turismemarkedsføring			
ASAM blev i forbindelse med stiftelsen af Business Region North Denmark (BRN) i 2015 ned- lagt, dog med politisk beslutning om fortsat at sikre, at der var allokeret 6.67 kr. pr. indbygger i Rebild Kommune til turismemarkedsføring. Disse midler ligger i dag som en fast del af driften i RebildPorten.			
Økonomien i Business Region North Denmark (BRN)			
Rebild kommunes bidrager årligt med 15 kr. pr. indbygger til BRN (heraf har de 4 kr. været prioriteret til fælles turisme – de frigives i 2023) og de aktiviteter og indsatser, som er priorite- ret.			
Den samlede økonomiske ramme på differencen mellem ASAM og BRN på 6,83 kr. pr. indbyg- ger er fortsat på erhvervs- og turismebudgettet reserveret til udvikling af lignede erhvervs- og udviklingsaktiviteter. Disse midler kan omprioriteres til en besparelse svarende til ca. 200.000 kr. årligt.			
Er der tale om: (sæt kryds, evt. flere krydser)		A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse	
		B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområ- der.	
		C) Servicereduktioner og servicefravalg.	
	X	D) Andet	
Konsekvenser for brugere, borgere og personale:			
Det økonomiske råderum, der har været til administrativt at disponere til erhvervs- og udvik- lingsaktiviteter samt medlemsbidrag, bortfalder og skal politisk behandles i hvert enkelt tilfæl- de.			
Konsekvenser for andre udvalgs/politikområder:			
I dag betales medlemsbidraget til Netværk for Bæredygtigerhvervsudvikling på 75.000 kr. årligt fra denne pulje. Indsatsen ligger forankret under Natur & Miljø. Såfremt denne skal fastholdes, vil beløbet skulle fratrækkes besparelsen.			

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser (incl. evt. engangsomkostninger)

Mio.kr. med 1 decimal (= merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ændringer i driftsbudget	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Engangsudgifter / investeringer							
Ændring i antal medarbejdere							

Udvalg	Økonomiudvalget		15
Sektorområde	Administrationen		
Kort titel for besparelse/effektivisering	Sammenlægning af valgsteder		
Beskrivelse af forslag:			
Ved det kommende Kommunalvalg og regionsrådsvalg i 2025 skal der ske anvendelse af et nyt nationalt valgsystem til brug for valgets forberedelse (kandidater og stemmeseddel), drift (brevstemmer, valgkort og valglister) samt optælling (indberetning af resultat på lokalt, kommunalt og valgkreds niveau). Det nye system bliver baseret på digitale løsninger, herunder digitale valgsteder. Dette stiller krav til valgstedernes størrelse og digitale tilgængelighed samt de valgtilforordnedes kompetencer. Der forventes et behov for afholdelse af etableringsudgifter, såsom Pc'er, scannere, printere mm. nærmere omfang er ukendt. Med henblik på at kunne tilrette de enkelte valgsteders størrelse til de kommende digitale forhold, anbefales det allerede nu at sammenlægge de mindre valgsteder med andre, og således at der kan etableres en kommende digital løsning. Fordelen vurderes at være, at der kan reduceres i partiernes udpegede tilforordnede vælgere, at der kan samles administrative kompetencer til at understøtte valgformanden på valgstedet, og at der kan reduceres i administrationens ressource træk på medarbejderne under en valghandling. Ressource trækket ses blandt andet ved at administrative ledere og medarbejdere tilbringer deres tid på valgstedet under valgbehandlingen, under optælling og ved efterfølgende fintælling. Ligeledes er der et ressourceforbrug ved forberedelsen af indretning af 11 valgsteder. Der kan med fordel ske en tilpasning af det nuværende antal afstemningssteder, således at de personalemæssige ressourcer - herunder tilforordnede vælgere - bliver brugt bedst muligt. I forbindelse med afholdelse af et valg eller en folkeafstemning skal der som minimum være 1 valgformand, 5 valgstyrere samt en valgsekretær (administrativ medarbejder). Der er følgende valgsteder med antal vælgere (Kommunalvalg 2021): 1. Støvring, Bavnebakkehallen, 7.446 vælgere 2. Skørping, Skørping Idrætscenter, 3.297 vælgere 3. Suldrup, Suldrup Kro, 2.133 vælgere 4. Nørager, KIG IND, 2.262 vælgere 5. Terndrup, Medborgerhuset, 1.833 vælgere 6. Øster Hornum, Forsamlingshuset, 1.540 vælgere 7. Bælum, Skolen, 1.236 vælgere 8. Haverslev, Selskabslokalerne ved hallen, 1.018 vælgere 9. Blenstrup, Blenstrup hallen, 1.175 vælgere 10. Ravnkilde, Forsamlingshuset, 710 vælgere 11. Veggerby, Hjeds forsamlingshus, 532 vælgere Et valgstedes størrelse er ideelt set mere end 3.000 vælgere. Her er der et løbende flow i løbet af dagen og der kan ske en hensigtsmæssig udnyttelse af personaleressourcerne - både de udpegede og de administrativt udpegede.			

Det foreslås derfor at valgstederne i udgangspunktet samles således dog med mulighed for at mindre byområder kan flyttes til et nærmere valgsted alt efter hvad der giver bedst mening:

1. Støvring 7.446
2. Skørping inkl. Blenstrup 4.472
3. Suldrup inkl. Veggerby 2.665
4. Nørager 2.262
5. Terndrup inkl. Bælum 3.069
6. Øster Hornum 1.540
7. Haverslev inkl. Ravnkilde 1.728

Besparselsen ved at nedlægge valgstederne Blenstrup, Bælum, Ravnkilde og Veggerby anslås til ca. 50.000, - kr. i forplejning og leje. Dertil kommer sparede administrative valgsekretærer, pakning, indretning og øvrig håndtering af fire valgsteder. Der vil ligeledes forventes en reduktion i antallet af tilfornordnede på i alt ca. 15 personer, hvilket kan opgøres til kr. 13.200

Sideløbende hermed kan der ligeledes forventes en besparelse i investeringerne til det nye valgsystem. Her er endnu ikke oplyst, hvilke investeringsforventninger der må påregnes. Men vi ved dog, at alle steder skal være digitale. Et forsigtigt skøn er, at der skal foretages nødvendige investeringer på omkring 25.000 kr. pr. valgsted. Disse er ikke opgjort nedenfor, da de skal foretages uanset – dog i reduceret omfang, såfremt antallet af valgsteder reduceres.

Er der tale om: (sæt kryds, evt. flere krydser)	X	A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse
		B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområder.
		C) Servicereduktioner og servicefravalg.
	X	D) Andet

Konsekvenser for brugere, borgere og personale: 3.600 vælgere må påregne at få et andet valgsted. Idet en del af disse i forvejen enten undlader at stemme eller afgiver brevstemme, anses tallet reelt at ligge omkring 2.800 personer. Opgaven med gennemførelsen af valghandlinger optimeres og der vil ske et mindre ressourcetræk på personalet både op til og under valghandlingen.

Der forventes valg i både 2023 (Folketingsvalg), 2024 (EU-valg) og (2025 Kommunalvalg)

Konsekvenser for andre udvalgs-/politikområder:

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser (inkl. evt. engangsomkostninger)

Mio.kr. med 1 decimal (+ = merudgift)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ændringer i driftsbudget	-0,065	-0,065	-0,065	-0,065	-0,065	-0,065	-0,065
Engangsudgifter / investeringer							
Ændring i antal medarbejdere							

Udvalg	Økonomiudvalg + tværgående		16
Sektorområde	Administration		
Kort titel for besparelse/effektivisering	Reduceret bygningsdrift ved færre kvm til administrationsbygninger		
Beskrivelse af forslag Det foreslås at reducere antallet af administrationsbygninger fra de nuværende tre til to. Rebild Kommune råder i dag over en del kvadratmetre til administrativt personale i de tre administrationsbygninger. Men ikke alle tre bygninger er udnyttet lige effektivt, og der er mulighed for at huse alt det administrative personale, som i dag huses i tre bygninger i bare to af bygningerne. Hermed vil det være muligt at opnå besparelser på vedligehold, energi, kørsel, samt at effektivisere bygningsdriften, herunder kantine, rengøring og vedligehold. Desuden vil færre adresser og flere enheder samlet alt andet lige indebære mindre transport mellem administrationsbygninger og derved en mindre klimabelastning. Såfremt det er muligt at afhænde bygningen, vil der tilsvarende komme indtægter fra salg. Endelig vil der formentlig være synergi-effekter forbundet med, at personale og ledelse ikke vil være delt på tre, men fremover kun to matrikler.			
Økonomi Det er svært at vurdere økonomien præcist, da mange parametre indgår jf. ovenfor. Såfremt økonomiudvalget ønsker at arbejde videre med forslaget, vil der skulle foretages en nærmere analyse heraf. Nedenfor anslås konservativt en årlig og tilbagevendende besparelse på mellem 1 og 1,5 mio. kr. dvs. mellem 4-5 mio. kr. fordelt over de 4 budgetår. Der skal beregnes engangsudgifter til ensretning af skærm- og strømstik samt til flytning. Der er forudsat en salgsindtægt på 2 mio. kr. i 2025. Der er igangsat en vurdering af en formodet salgsindtægt. Det angivne beløb er således en helt umiddelbar vurdering.			
Mio.kr. med 1 decimal (+ = merudgift)	2023	2024	2025
Ændringer i driftsbudget	-0,5- 1	-1,5	-1,5
Engangsudgifter / investeringer	+ 0,5-1		-2,0
Ændring i antal medarbejdere	1-2 ÅV		
Er der tale om: (sæt kryds, evt. flere krydser)	☒	A) Generel effektivisering og driftsoptimering af den kommunale opgavevaretagelse	
	☐	B) Organisations- og strukturændringer på specifikke aktivitetsområder.	
	☐	C) Servicereduktioner og servicefravalg.	
	☐	D) Andet	
Konsekvenser for brugere, borgere og personale:			